

közgazdász

MAGYARORSZÁG LEGRÉGEBBEN MEGJELENŐ FELSŐOKTATÁSI LAPJA

LX. évfolyam 2. szám | 2018. MÁRCIUS

ESETVERSENYEK BAJNOKOK LIGÁJA

6

Új-Zélandon remekelt
a Közgáz csapata

MEGÉRTENI A KOMMUNIZMUST

9

Beszámoló
Chenggang Xu kínai
közgazdász előadásáról

IMPROVIZÁCIÓ ÉS TÁNC TERÉPIA

24

A Tánceánia Együttes
próbáján jártunk

FÖLD ALATTI SZÉPSÉG

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁR TULAJDONA

ÚJ KÜLSŐ,
ÚJ NÉV

A CORVINUS FACULTY CLUB
VISZI TOVÁBB AZ EGYKORI
PINCEKLUB ÖRÖKSÉGÉT

közgazdász

▲ a Budapesti Corvinus Egyetem hivatalos lapja

Főszerkesztő:

Bekker Balázs

Felelős szerkesztő:

Bogatin Bence

Olvasószerkesztők:

Csejtei Dóra

Popovics Lili

Rovatvezetők:

Illés Gergő (Külpolitika)

Kelemen Fanni (Központ)

Menyhért Dorka (Kultúra)

Mikus Áron (Közpól)

Murger Szilvia (Köztudat)

Oberfrank Balázs (Gazdaság)

Toma Franciska (Biznisz)

Fotó:

Bekker Balázs

Ressely Kinga

Munkatársak:

Almási Fanni

Csontos Kata

Kovács Máté

Krámlí Szabolcs József

Palotás Zsuzsi

Reizinger Zsófia

Szenyéri Viktória

Corvinus Hallgatói Médiaközpont,

1093 Budapest, Fővám tér 8., E27;

info@corvinusmedia.hu

Kiadja a Budapesti

Corvinus Egyetem rektora és

a BCE HÖK elnöke

Tördelőszerkesztő:

Király Zoltán

Nyomdai munka:

CC Printing Kft.

Felelős vezető: Könczey Áron

ISSN: 0230-7529

TARTALOM

KÖZHÍR

21 nemzet között képviselni egyetemünket – sikerrel	3
Ha március, akkor jön a TDK	5
Az esetoldó elitben remekelt a Corvinus csapata	6

GAZDASÁG

Te döntöttél már? – Milyen gazdasági programot ígérnek a pártok?	7
Paypass-os?	8
Megérteni a kommunizmust	9

KÖZPOL

Menni, vagy nem menni? – Mi befolyásolja a választási részvételt?	10
Felzárkózás – értékrend vagy újraelosztás	11
Korrektív fórum és a belső szolidaritás helye – Új elnök a corvinusos szakszervezet élén	12

KÖZPONT

Föld alatti szépség	13
Klub, szalon és konferenciaterem egyben – Megnyílt a Corvinus Faculty Club	14
Hallgatói klub, rockdiszkó és Morrison's egy helyszínen	16

KÜLPOLITIKA

A Corvinuson járt Václav Klaus	17
Kazah-magyar felsőoktatási csúcs a Corvinuson	18

BIZNISZ

Tradícióból üzlet: magyar brandek útja az ötlettől a hírnévig	19
Magyarok a divatvilág kapujában	20
Matuzsálem Magyar Márkák	21
Márkamustra, avagy a brandek bírálata	22

KULTÚRA

Itt az újabb falméregelés ideje? – Körkép a kereskedelmi tv-csatornák legfrissebb műsorairól és a biztos csak véletlen egybeeséseikről	23
Az improvizáció és a táncterápia határán előadás születik	24
Palotás Zsuzsi: Lopni jó, főleg pillanatokat	25
Falfirkák – Kemény Gabriella	25

KÖZTUDAT

A csendben jött dicsőség, avagy az olimpia, amelyet nem felejtünk el	26
A jövő foglalkozásainak nagy része még nem is létezik	27
Megújul a Corvinus honlapja	27

21. NEMZET KÖZÖTT KÉPVISELNI EGYETEMÜNKET – SIKERREL

AZ APPLIED SOCIAL AND ENVIRONMENTAL RESPONSIBILITY (ASER) KURZUS HALLGATÓI:
A MORE (MAKING OUR REALITY EXCEPTIONAL) VÁLLALAT KOMMUNIKÁCIÓS FŐOSZTÁLYÁNAK MUNKATÁRSAI ▸

Egy kupac corvinusos menni Németországba

Három corvinusos hallgató képviselte hazánkat november végén Németországban. A 'Managing Cultural Diversity' elnevezésű, Németországban megrendezett workshop a világ minden tájáról érkezett diákoknak nyújtott felejtetetlen szakmai és interkulturális élményt. A Koblenzi Főiskolán évről évre megrendezett nemzetközi programon a különböző országokból érkező egyetemi oktatók és külsős szakértők osztják meg tudásukat a hallgatókkal, akik egyúttal megismerik egymás kultúráját, összemérhetik szaktudásukat, megvitathatják szakmai kihívásaikat.

Ezúttal 43 résztvevő gyűlt össze nagyjából 30 különböző országból és 21 nemzetből Bonn szomszédságában, a Rajna-parti Remagen városkájában. A 2017-es workshop témája a 'Globális oktatás – Erasmus a sokszínűségért' volt.

Fizetett szakmai gyakorlat Németországban

A Budapesti Corvinus Egyetem és a Koblenzi Főiskola szakmai együttműködése több, mint tizenöt évre tekint vissza. Ennek köszönhetően a Főiskola minden szemeszterben fizetett gyakornoki pozíciókat kínál a corvinusos hallgatóknak, és évente kétszer magyar vendékelőadókat hív meg a legjelentősebb nemzetközi vonatkozású rendezvényeire.

Pilot Project – német-magyar testvérkurzus

A tavalyi év azért volt különleges, mert egy új, kísérleti projekt is elindult a két intézmény között. Corvinusos és koblenzi hallgatók számára egyaránt meghirdetésre került az 'Applied Social and Environmental Responsibility' (Alkalmazott Szociális és Környezeti Felelősségvállalás – ASER) elnevezésű projektmenedzsment alapú kurzus. November végén a Corvinus kurzusán résztvevő három

kimagasló teljesítményű diák utazhatott Remagenbe, Németországba, hogy részt vegyen a workshopon, ezen kívül egyeztetéseket folytatson testvérkurzusának hallgatóival. A látogatást viszonzva januárban hat németországi hallgató látogatott Budapestre és csatlakozott a corvinusos diákok által létrehozott projektekhez. A kurzusok résztvevői egy vállalat működését szimulálva valósították meg projektjeiket, működtek együtt, felelősséget vállalva saját munkaköreikben.

Nulladik nap – üzleti találkozó

A németországi kiküldetés egy közös megbeszéléssel kezdődött, ahol a két testvérkurzus képviselői beszámoltak az éppen futó projekteikről – ami remek alkalmat adott a közös ötletelésre, tapasztalatok megosztására. Gyakorlati szempontból is érdekes volt látni, hogy mennyire hasonló kihívásokkal kellett szembenéznie a két ikerkurzus résztvevőinek, mint a projekttek megvalósítását, mind a szervezeti

működést tekintve. Mint kiderült, a nemzetközi környezet nem könnyíti a helyzetet. Mint ahogy a csapatmunkában megvalósítandó feladatokért való felelősségvállalás sem. Hasznos tapasztalatok a jövőre nézve.

Erasmust mindenkinek!

A közös megbeszélés után másnap kezdődött a három napos workshop 'Global Education' címmel, érintve a az Erasmus-program hatását a kulturális sokszínűségre. Az Erasmus az Európai Unió egyik legsikeresebb kezdeményezése, egy 1987 óta futó csereprogram egyetemi hallgatók és oktatók részére Európai Unió és egyéb országokból, úgymint Izland, Liechtenstein, Macedónia, Norvégia, Törökország. A harmincadik születésnapját ünneplő program tehát lehetőséget nyújt a külföldön való tanulásra, szakmai gyakorlatra és oktatásra. Így a workshopon résztvevő hallgatók és előadók nagyrészeinek költségeit is az Erasmus-program finanszírozta.

Fünf Minuten vor der Zeit...

Már a rendezvény első napján szembe tűnt a német munkaszervezési kultúra. A program percről percre megtervezett, mégsem túlszűfolt. A fogadó intézmény rendezvényének szervezésében résztvevő hallgatók jól felkészültek voltak, és láthatóan értettek ahhoz, hogyan lehet kezelni egy nagyobb, vegyes nemzetiségű társaságot is. Clare Humphreys, az egyik résztvevő corvinusos diák szavait idézve: „Lenyűgözött a munkájuk színvonala, és a program főszervezője által diákjai irányában támasztott elvárások mértéke.”

Leszámolás a frontális oktatással

November 24 és 26 között a hallgatók és oktatók egy fárasztó, de igazán izgalmas programsorozatban vettek részt a főiskolán, ahol előadás vitafórumot, megbeszélés interaktív játékokat, kávészünet fogadásokat követett. A résztvevők beszámolóit szerint a legérdekesebb rész a diákok, illetve az ok-

atók közötti interakció volt – ami végső soron a rendezvény igazi célja volt.

Fatjona Kabashi, egy másik corvinusos résztvevő is megosztotta velünk gondolatait: „Minden szünetben asztalt helyet kellett cserélnünk, hogy valaki olyan mellé ülhessünk, akit nem ismerünk – ez szerintem egy nagyszerű szabály!” A rendezvény sikerrel bontotta le a nemzetek között feszülő láthatatlan falakat, utat nyitva az őszinte párbeszédnek és a közös munkának – akár egy grúz és egy azeri résztvevő között is – elősegítve egymás megismerését és a megszerzett elméleti ismeretek elmélyülését. A kemény szellemi megterhelés után a nemzetközi vacsorán a diákoknak volt ideje és lehetősége új ismerősök szerzésére, új kapcsolatok építésére – tőlük távol élő diáktársaikkal vagy akár előadókkal.

Az interaktív játékok – mint a 'Kiváltság Séta', ahol különböző adottságokhoz (faj, bőrszín, nem, anyanyelv, vallás, politikai és világnézet) kapcsolódó előnyök és hátrányok kerültek célkeresztbe – a diákok őszinte interakciójára irányultak. Az előadások szakítva a frontális oktatás hagyományával az interaktív, részvételen alapuló oktatási technikákra koncentráltak.

Mivel a rendezvény egészen részt vettek az előadók, a hétvége nagyszerű terepet nyújtott a szakmai tapasztalatok megosztására, az eszmecserére és a jó gyakorlatok átvételére. „Intenzív három nap volt” – mondta Gossler Judit, az ASER kurzus oktatója a Cor-

vinuson – „napi öt előadással. De úgy gondolom, hogy egy oktató számára rendkívül termékeny, ha más előadókat is meghallgathat, mégis a leghasznosabbak a hivatalos programok utáni vacsorák voltak, ahol kötetlenebb körülmények között kerülhetett sor a diáktársaikkal és oktatókkal való eszmecserére.” Örömmel számolt be arról, hogy egyik résztvevő diákjának kiemelkedő teljesítményére való tekintettel szakmai gyakorlati helyet ajánlott a Főiskola.

A corvinusos csapat által tartott előadás témája a más kultúrák iránti tolerancia volt. Az előadásra az utolsó napon került arra, hogy a corvinusos hallgatók a workshop szellemiségéhez igazítsák idősvájukat és az első két nap benyomásait beépítsék prezentációjukba. Ez ugyanis nem egy szokványos konferencia, ahol az előadók beszélnek, és a hallgatók esetleg kérdezhetnek. Az interaktivitás központi szerepet kell, hogy betöltsön. A corvinusos előadás sikerességét mutatja, hogy a résztvevők visszajelzéseikben több olyan előadást tartanának szükségesnek, ahol a hallgatóságnak fel kell állnia és egy időre akár a termet is el kell hagynia. Szóba került a társadalmi szakadékok kérdésköre is, mivel a Budapestre érkező külföldiek számára gyakran sokkoló a testközelből tapasztalható hajléktalanság égető kérdése. Ezen problémákat a corvinusos diákok is célkeresztbe helyezték a szemeszter során. Gossler Judit

így foglalta össze az előadás lényegét: „A konferencián elemeztük, hogyan befolyásolja anyagi és szociokulturális helyzetünk életünket. A fő üzenet, hogy attól még hogy kevésbé szerencsés körülmények közé születtél, még nem szabad egyből feladnod. Ez nem azt jelenti, hogy nem teljesülhetnek az álmaid, hanem azt, hogy keményebben kell dolgoznod értük. De pont ez a lényeg: aki beleszületik a kényelembe, el-kényelmesedhet. Ezáltal azonban Te kerülsz kedvezőbb helyzetbe, hiszen hozzászoktál a kemény munkához, így egy idő után lehagyod azokat, akik előbből indultak. Sose feledd azonban azokat, akik még nálad is rosszabb helyzetben vannak. Mindig van lejjebb.”

Mivel ez már a tizenötödik workshopjuk volt, a szervezők újabb távlatokban gondolkodnak. Közös gondolkodás kezdődött a rendezvény vándorkonferenciává szervezéséért, azaz hogy ne csak egy helyszínen – Európában, ha-

nem akár világszerte, elsősorban Brazíliában, Indiában Ausztráliában és az USA-ban is legyenek helyszínt-biztosító partnerek. A Budapesti Corvinus Egyetem természetesen ebből sem fog kimaradni.

Fatjona szavaival élve: „Nagyszerű volt ennyi különleges embert megismeri a világ különböző pontjairól! Minden új ismerőstől lehetet valami újat tanulni.” Claire hozzátette: „Remélem a jövőben még visszatérhetek erre a konferenciára!”

Egy kupac koblenzi jönni Magyarországra

A közös munka lezárásaként, január közepén hat német diák a Koblenzi Főiskoláról viszontlátogatást tett Budapesten. Itt megtekinthették a corvinusos kurzus során végzett munkát, és be is csatlakozhattak. Már ezen a néhány Budapesten töltött napon is rengeteget tettek! Az egyetemisták meleg ruhákat adományoztak egy helyi menedékház részére; a Food not Bombs jótékonyági szervezettel közösen részt vettek a rászorulóknak szánt étel készítésében és szétosztásában; roma gyerekeknek tartottak foglalkozást egy eldugott kis faluban; és önkénteskedtek egy budapesti közösségi könyvtárban. Úgy tűnik, legyünk bárhol a világban, ha az emberek célja a világ jobbá tétele, nincs minden veszve. ✍

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Budapesti Corvinus Egyetemnek, hogy támogatásával lehetővé tette a németországi kiküldetés megvalósulását!

“We did Make Our Reality”

HA MÁRCIUS, AKKOR JÖN A TDK

SZENYÉRI VIKTÓRIA ▸

Ismét rengeteg szekcióban, több száz beadott dolgozattal és pályamunkával vág neki a Budapesti Corvinus Egyetem a felsőoktatásban tanulók egyik legrangosabb versenyének.

AZ IDEI TDK-RÓL

Idén tavasszal ismét megrendezésre kerül a már hagyománnyá vált tudományos diákköri konferencia. Az egyik legismertebb, legfontosabb egyetemi szintű versenyen bármelyik évfolyam hallgatója indulhat. A feladat egy hosszabb terjedelmű dolgozat és önálló kutatómunka elvégzése, melyet a kiválasztott legjobbaknak egy szóbeli forduló alkalmával is prezentálniuk kell. A február végéig tartó regisztrációs időszak zárultával a résztvevőknek március tizenkilencedikéig van lehetőségük leadni a dolgozatukat a különböző szekciókban. Ebben a félévben több mint negyven területből válogathatnak az induló hallgatók, ahol a verseny keretében elbírálják a beadott pályamunkájukat.

Idén először elég online, a központi egyetemi rendszerbe feltölteni a pályamunkákat, amelyeket április végéig bírálhatnak majd el a javító tanárok. A szóbeli megmértetésre pedig most is, hasonlóan a korábbi évekhez, májusban kerül majd sor.

JÓHELYEZÉS ÉS OTDK

A legjobbaknak nem ér véget a májusi konferencia során a verseny, a kiválóan szerepelt hallgatók meghívást kapnak az OTDK fordulóra. Az OTDK konferencia két évente kerül megrendezésre és minden olyan magyar egyetemi hallgató részt vehet rajta, aki az egyetemi fordulón első vagy egyéb kiemelkedő helyezést ért el.

A tudományos diákköri tevékenységen, az egyetemi szakterületeken belül szerveződött kutatómunkákon és magán a versenyen túl az országos szintű megmérettetésnek a lehetősége is motivációs tényezőként lebeghet a hallgatók előtt. Sokan eleve ezért is vágnak bele a versenybe, mert elég elhivatottak, és képesnek érzik magukat arra, hogy ott legyenek az országos körben is, amely 2019-ben lesz. Itt azonban nemcsak az adott év helyezettei indulhatnak, hanem az idei év TDK-győztesei is meghívást kapnak rá.

ELISMERÉS ÉS DÍJAZÁS?

A tapasztalat, a tudásszerzés és a színvonalas megmérettetés lehetősége

mind-mind azok a tényezők, melyeket első helyen szoktak említeni a verseny ajánlása kapcsán. Ezek a dolgok valóban fontosak, ha kicsit elcsépeltnek is tűnnek elsőre. De szerencsére a TDK még most is egy olyan mozaikszó, ami a köztudatban, egy egyetemi berkekben kevésbé jártas személynek is mond valamit. Érték, különleges elem lehet az önéletrajzban, amit sok munkavállaló keres a leendő alkalmazottjainál. Éppen ezért, aki ezen a versenyen jól szerepel, az nem csak a Corvinson szerez hírnevet, hanem máshol is megjegyzi majd. Ha pedig csak a dolog materiális oldalát szeretnék számításba venni, elég csak a helyezetteknek járó pénzjutalomra gondolni, ami szintén mindig jól jön egy egyetemi hallgató számára.

TDK-ÉRT ÖSZTÖNDÍJ? MIT TAKAR AZ ÚNKP?

A helyezettek számára egyéb lehetőségek is adóttak, hogy a dolgozatért és a befektetett munkáért anyagi díjazásban részesüljünk. Sokan a két éve indult ÚNKP-ösztönij, azaz

Új Nemzeti Kiválósági Program keretében írják idén dolgozatukat. Az egyelőre kevésbé ismert ösztöndíj feltétele alapszakosok számára valamilyen kutatási tevékenység, mesterszakos hallgatóknak szakdolgozat vagy TDK dolgozat leadása. Cserébe pedig egészen nagy havi támogatásból részesülnek a támogatottak, mely még a szintén rangos, Nemzeti Felsőoktatási vagy Köztársasági Ösztöndíjánál is több.

Talán még így is úgy tűnhet, hogy a pénzért nem éri meg a fáradozás, de ha belegondolunk, hogy szakdolgozatot mindannyiunknak kell írni, a TDK tanulmányok többségéből pedig diplomamunka lesz, akkor rá kell jönnünk, hogy ezt az ösztöndíjat nagyon is megéri elnyerni.

Bármilyen indítatásból vágunk is neki a versenynek, motivációs tényező lehet már maga a tény is, hogy az egyik legszínvonalasabb, legrangosabb egyetemi versenyen vehetünk részt, az adott intézmény legkiválóbb, legcélultatosabb hallgatóival együtt, ez pedig talán már önmagában is megéri. ✍

AZ ESETOLDÓ ELITBEN REMEKELT A CORVINUS CSAPATA

MENYHÉRT DORKA

Az esetversenyek Bajnokok Ligájában nem szükséges a labdaérzék, helyette konyítani kell vállalati stratégiához, vezetés-szervezéshez és jó problémamegoldó készséggel kell rendelkezni, emellett mindezt színvonalasan kell prezentálni – angolul. A Champions Trophy Case Competitionre a világ 12 legnagyobb presztízsű esetversenyének bajnokai vívták ki a részvételt.

Atalyi floridai győzelemnek köszönhetően a Corvinus megkapta a meghívót az Aucklandben tartott versenyre, azonban a csapattagságért is meg kellett mérkőzni. Balogh Fruzsina, Breitenbach Dávid, Németh Norbert és Toma Franciska a CIBS (Cases on International Business Strategy) kurzus keretein belül bizonyították, hogy alkalmasak a feladatra. Tantárgyfelelősük, Kozma Miklós, az Üzleti gazdaságtan tanszék adjunktusa készítette fel a csapatot a február eleji megmérettetésre.

A CIBS kurzuson a hallgatók két hetet kapnak egy eset megoldására, melyet egy szakmai zsűri előtt prezentálnak 15 percben. Majd a következő két hétre új csapattagokkal dolgoznak együtt egy másik eseten. A legjobban teljesítő hallgatók tehát elnyerték a részvétel lehetőségét,

ám ez rengeteg plusz gyakorlást is jelentett nekik. Januárban nyolc eset oldottak meg az új-zélandi feltételek szerint, ezalatt a csapat összekovácsolódott, kialakultak a szerepek, a saját felelősségi körök, ám a stratégiáról mindig közösen döntöttek.

Élesben három ügygel foglalkoztak – mind új-zélandi kötődésű: egy nonprofit, egy startup és egy tőzsdei vállalat problémáival. A 12 csapatot 4 csoportba osztották be, a három esettel három egymás utáni napon foglalkoztak. Egy feladatra öt óra jutott, papíron oldották filccel, és technikai segítségként két számológépet kaptak – ez azt jelenti, hogy helyi vállalatok stratégiai problémájára internet segítségével nélkül kerestek választ. A Corvinus csapata a helyi erőkkel (Auckland University) és a negyedszerre ver-

senyző Wharton Business School (US) ellen vette fel a kesztyűt.

A divíziós körök egy kis teremben zajlottak, zsűri előtt, nap végén pontozták a megoldásokat. A három esetben sokat számítottak a felkészülés ideje alatt elsajátított ismeretek Új-Zélandról. Az egyes forduló után 3-4 órás coaching keretében megbeszélte a csapat a mentorokkal az eredményeket, tanulságokat, valamint felkészültek a másnapi küzdelemre.

Második helyen zártak a divíziójukban, a verseny későbbi győztese, a Wharton előzte meg őket. A divíziók győztesei egyenes ágon jutottak a döntőbe, a másodikonak a Wild Card Round következett, ahol már az összes résztvevő látta a teljesítményüket. A fordulót a University of British Columbia csapata nyerte, akik összesítésben második

helyen végeztek. A győztestől kikapni sosem nagy fájdalom, sőt a Corvinus csapata különösen büszke lehet magára, hiszen számos dicséretet bezsebeltek a versenytársak felkészítő tanáraitól, valamint a szakmai zsűritől is. Kiemelték a megoldások erős analitikus háttérre épülő strukturáltságát, valamint a pénzügyi becslések módszertanát dicsérték.

Öten végeztek egyetemünk csapata előtt, a Corvinus diákjai a Copenhagen Business School és National University of Singapore egyetemekkel zárt azonos helyen. Ám itt nem ért véget a Corvinus Egyetem esetversenyeken való részvétele. Egy csapat már haza is tért egy floridai versenyről, a félév során pedig szurkolhatunk hallgatótársainknak a belgrádi és a maastrichti megmérettetésen.

TE DÖNTÖTTÉL MÁR?

MILYEN GAZDASÁGI PROGRAMOT ÍGÉRNEK A PÁRTOK?

KOVÁCS MÁTÉ

Április 8. – Kevesebb, mint egy hónap van hátra a 2018-as országgyűlési választásokig, ennek megfelelően pedig sorra látnak napvilágot a különféle pártprogramok. Az idei évben a paletta még a megszokottnál is színesebbre sikeredett, ennek köszönhetően pedig a választási lehetőségek is megsokszorozódtak. Következő cikkünkben elsősorban gazdasági szempontból gyűjtjük össze, hogyan is képzelik el a jövő Magyarországot a különböző pártok. A lista kialakításánál a Republikon Intézet március 1-jén megjelent, teljes szavazókorú népességre vonatkoztatott felmérését vettük figyelembe mind a szereplők, mind pedig a sorrend tekintetében.

Fidesz-KDNP

A kormánypárt 2014-hez hasonlóan az idei évben sem készült részletes gazdasági programmal, így elsősorban a kormányzati programok az, melyet alapul lehet venni. A Fidesz legfontosabb korábbi intézkedései a jövőben is hatással lesznek a gazdaság működésére, mint például a CSOK, mellyel a lakáspiacon keresztül az építőipar számára hoztak fellendülést. Egyrészt ennek, másrészt a – főleg autóiipari – nagyvállalatok növekvő szerepvállalásának is köszönhető, hogy a munkanélküliség 3,8 százalékos mélypontra csökkent az utóbbi hónapokban, illetve a GDP pozitív növekedési üteméhez is hozzájárultak ezen intézkedések. A képet némiképp árnyalja, hogy az EU-s források gyorsított ütemű lehívása nagy mértékben hozzájárult a kedvező számokhoz, e források nélkül pedig kérdésessé válhat a hosszú távú fenntarthatóság. Ami a következő ciklust illeti, a Nemzetgazdasági Minisztérium tervezi az egykulcsos, 15 százalékos SZJA és a 9 százalékos társasági adókulcs megtartását, valamint a hatévleges bérmegállapodás értelmében a minimálbér és a garantált bérminimum további emelését is. Az európai szinten legmagasabbak között tudható ÁFÁ-t illetően ugyanakkor nincs tervben átfogó változás, pusztán célzott támogatások várhatóak, ahogyan az korábban is történt a sertéshús, vagy az internet esetében.

Jobbik

A Jobbik programjának központi szereplője kétségtelenül a bérunió, melyvel közel három oldalon keresztül foglalkoznak pártkiadványukban. Célja, hogy az Unión belül csökkentés az eltérő gazdasági helyzettel rendelkező államok bér-, illetve ár-színvonalbeli különbségét. Mindezt külön, teljes jogkörrel rendelkező uniós biztossal, felzárkóztatási programokkal, valamint stratégiai szerződésekkel kívánják előmozdítani. Azonban azt maga a párt is elismeri, hogy egy meglehetősen komplex és hosszú, 5-20 éves időtávlatban értelmezhető törekvésről van szó. Fontos pont továbbá a mikro-, kis- és középvállalkozói szektor erősítése a multinacionális vállalatokkal szemben, mely egyébként a béruniós tervnek is részét képezi. Érdemes még kiemelni az úgynevezett „oligarchaadót”, mely a 300 millió forint feletti éves vagyongyarapodásra terjed ki, és 2002-ig visszamenőleg alkalmaznák. A párt szerint így az utóbbi években gyanús ütemben meggazdagodott személyek vagyonuk egy részét hamar elveszítenék. Az adórendszert illetően a Jobbik is megtartaná a 9 százalékos társasági adókulcsot, ugyanakkor változtatna a nagyvállalatoknak kedvező politikán, valamint az alapvető élelmiszerek áfáját 5 százalékra mérsékelné.

MSZP-Párbeszéd

Az MSZP és a Párbeszéd közös listán indul a 2018-as választásokon,

ugyanakkor mindkét formációnak megjelent már korábban programja, így a kettőt együtt vesszük szemügyre. Az MSZP esetében szintén megjelenik az EU-s bérekhez történő felzárkózás, valamint a kis- és középvállalkozások kiemelt szerepe, melyet mikrohitel-programmal, valamint progresszív adózással erősítenének meg. Az átlagjövedelem alatt keresők számára adóviszterítést biztosítanának, valamint az alapvető élelmiszerek áfáját szintén 5 százalékra csökkentenék. Ami a Párbeszédet illeti, a legfontosabb kiemelendő változás az alapjövedelem bevezetése, a 150 ezer forintos nettó minimálbér, valamint az SZJA célzott, alacsony jövedelműeket érintő csökkentése. Ellensúlyként a nagyvállalatok adókulcsát növelnék, valamint különadót vetnének ki a „nagy vagyonokra”, az offshore ügyletekre, a spekulációra és a környezetszennyezésre. Érdemes még megemlíteni továbbá a közmunkaprogram felszámolását, helyette a szociális szövetkezeteket segítenék.

LMP-Új Kezdet

A Lehet Más a Politika a vidéki polgármesterekből álló Új Kezdet párttal közösen dolgozta ki programját, melynek gazdasági oldala az „ökoszociális piacgazdaság” jelzót kapta. Az egyik legfontosabb intézkedés az adómentes minimálbér, ezen felül pedig progresszív jövedelemadórendszer alakítanának ki további járuléksökkentéssel párosulva. Az így kieső bevételt az LMP egységes luxus- és nagybirtokadóval, valamint a különböző kedvezmények eltörlésével ellen-

súlyozná. Utóbbi közül csak a családi adókedvezmény maradna meg, melyet a felsőoktatásban tanuló 24 évesnél nem idősebb gyerekekre is kiterjesztenék. A kedvezményes áfakulcs itt is megjelenik, elsősorban az alapvető élelmiszerek, a tömegközlekedés, a lakásfelújítás, valamint a javító-szerelő tevékenység esetén, melyet a környezettudatos, nem eldobható termékek vásárlásának ösztönzésére vezetnék be. A kétkulcsossá módosított társasági adó alsó kulcsa csak a kisvállalkozásokra vonatkozna, így a nagyvállalatokkal szemben a KKV-szektor részesülhet előnyben. Utóbbi a fejlesztési források kiterjesztésével és átirányításával tervezik tovább erősíteni. Ami még kiemelendő, hogy a párt által készített alternatív költségvetéssel a gazdasági átalakítások pénzügyi alapon is meg lettek támogatva.

DK

A Demokratikus Koalíció programjában a többi párthoz hasonlóan szintén kiemelt szerepet kapott a bérrendezés. Az adózás utáni minimálbért a mindenkori létminimum szintjére emelnék, emellett bevezetnék a feltételes családi minimumjövedelmet. Megjelenik továbbá a kétkulcsos SZJA, melyben a második kulcs az egymillió forint feletti jövedelemnél léphet életbe. Bevezetnék továbbá az ingyenes közmű-minimumot, melynek értelmében minimális mennyiségű víz, gáz, áram, valamint internet minden háztartás számára ingyenesen elérhető lehet. A meglehetősen radikális mondatok között szerepel az euró bevezetése, illetve kimarad-

hatatlan elem a nyugdíjmelés is, melyet a párt a nyugdíjkorrekciós program újraindításával valósítana meg. Itt is visszatérő elem az európai bélfelzárkóztatás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása.

Momentum

A Momentum gazdasági elképzeléseinek alapja a piaci verseny, melyben a kiszámítható és tervezhető jövő kapta a fő szerepet. Ami a konkrét számokat illeti, az ÁFÁ-t 25

százalékra csökkentenék, valamint lakásfenntartási támogatást vezetnének be akár a rezszi 50 százalékáig. Mindemellett rendkívül sok ígéret jelenik meg, például ingyenes első év a felsőoktatásban, megemelt ösztöndíjak, pedagógusi fizetésemelés, nyugdíjminimum-növelés, valamint megdupláznák a maximálisan adható gyedet. Amit még érdemes kiemelni, hogy adó- és járulékedvezményeket biztosítanának a startupoknak, ezzel elősegítve a fiatalok vállalkozási szektorban való részvételét. Erre rímél, hogy a párt úgynevezett „kutatás-fejlesztés-innováció” stratégiát dolgozott ki, melyben az innovációs hajlandóság javulását, a magasabb hozzáadott értékű ágazatokban való

felzárkózást, valamint a kooperáció erősítését szeretnék elérni. Ezekben elsősorban a finn modellt vették alapul.

Együtt

Az Együtt elsősorban a szabályozott versenyben és a szociális piacgazdaságban hisz. Az adórendszert illetően kétkulcsos, adójóváírással kiegészített személyi jövedelemadó-rendszert vezetnének be, továbbá egyszerűsítene az áfa-rendszert, illetve átalakítanák a társasági adózást is. Érdekes még

megemlíteni az „adóalkotmány” intézményét, melyben a kiszámíthatóság a fő szempont. Az adótörvények módosítására ennek értelmében csak évente egyszer, hatvan napos határidővel lenne lehetőség. A párt ezen túl tovább vinné és erősítené az online pénztárgéprendszert a feketegazdaság csökkentésére, valamint egységes és átláthatóvá tenné az önkormányzatok által kivetett vagyoni típusú adókat. A vállalkozó szektor erősítése itt is megjelenik, ennek egyik érdekes pontja a „sárgalap” intézményének bevezetése, mely bizonyos eljárások esetén lehetővé tenné, hogy első alkalommal büntetés helyett csak figyelmeztessenek a hatóságok. ✍

PAYPASS-os?

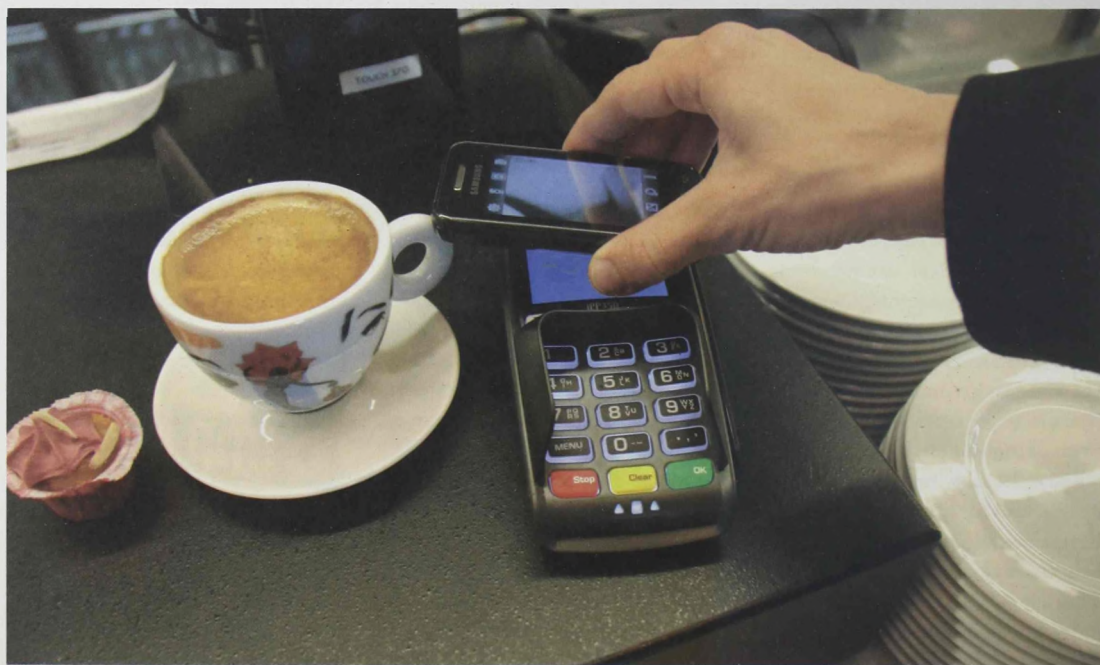
TOMA FRANCISKA

Valószínűleg nincs olyan ember ma Magyarországon, aki ne hallotta volna a fenti kérdést, amikor kártyával fizetett. A készpénz nélküli vásárlás ma már országunkban is egyre könnyebb és ennek köszönhetően elterjedtebb is, azonban még mindig sehol nem vagyunk Svédországhoz képest.

A The Guardian februárban megjelent cikke szerint Svédország halad a legjobb úton afelé, hogy teljesen készpénzmentes társadalommá váljon. A készpénzes fizetések mértéke negyvenről tizenöt százalékra csökkent 2016-ra, a fogyasztók kétharmada pedig azt vallja, kiválóan boldogul papírpénz és érmék nélkül: a legtöbben még a 100 korona (kb. 3100 Ft) alatti fizetéseket is kártyával ejtik meg. Ennek eredményeképp napjainkra a GDP kevesebb mint két százalékának megfelelő értékben forog készpénz a társadalomban, így nem valóságtól elrugaskodott azt mondani, hogy a közeljövőben ez akár nulla közeli állapotra is csökkenhet.

A készpénzhasználat drasztikus csökkenésének köszönhetően a svéd nemzeti bank nemrégiben elkezdte vizsgálni egy nemzeti kriptovaluta, az e-korona bevezetését. Erre azonban még várni kell, hiszen a felmerülő biztonsági kérdések megválaszolása nélkül a kriptovaluta sebezhetőbbé tenné az azt használókat egy esetleges pénzügyi válság esetén.

A jelenség másik következménye a számtalan új startup születése.

Ezek közül a legnépszerűbb a Swish, amely a telefonszámot a bankszámlával összekötve engedi a pénzáramlást a felhasználóknak. Ennek alkalmazásával például egyszerűbben rendezhetők a személyes tartozások: az éttermi számla felosztása még sose volt ilyen gyors és könnyű.

A készpénzmentességnek természetesen az árnyoldalai is megvannak: a technika ördöge bármikor az utunkba állhat, az idősebb generációkat pedig nehezebb bevonni a kártyás és telefonos fizetések világába.

Hazánkban az utóbbi években sokat fejlődött a kártyás

fizetés használata, a telefonos megoldás elterjedése azonban még várat magára. Kérdés, hogy bármikor is eljutunk-e a mostani Svédország készpénzmentességének szintjére, és egyáltalán, hogy elképzelhető-e egy teljes mértékben készpénzmentes társadalom. ✍

MEGÉRTENI A KOMMUNIZMUST

OBERFRANK BALÁZS ▸

Mi a racionális magyarázata a kommunizmus kialakulásának Oroszországban és Kínában? Ezt az izgalmas kérdést feszegette Chenggang Xu kínai közgazdász előadása, amelyet a Kornai90 rendezvénysorozat keretében tartott egyetemünkön. Az intézményi közgazdaságtan eszköztárát felhasználó prezentációból kiderült: van, ami sosem változik.

V iszonylag szokatlan helyen, a Corvinus könyvtárának Akvárium termében gyülekeztek az érdeklődők Xu professzor előadására. A meghívott vendég az egyik legnevesebb közgazdásznak számít országában, 2016-ban elnyerte a Kínai Közgazdasági Díjat, nem utolsósorban pedig Kornai János tanítványaként doktorált a Harvardon. Előadása kezdetén Xu professzor a századfordulós Távol-Keletet idézte fel: ekkoriban Oroszország, Kína és Japán is megpróbálkozott az alkotmányos monarchia bevezetésével, ám csak utóbbi esetben jártak sikerrel, a másik két ország előbb-utóbb a totalitárius rendszerek felé fordult. De mitől nem működtek a reformok? A közgazdász szerint kulcsfontosságú, hogy egy hasonló átalakulás folyamán teljesüljön az ösztönzési korlát, azaz a fontosabb szereplőknek álljon érdekükben elfogadni az új rendszer játékszabályait. Kínában például a demokratizálódás óhatatlanul a hagyományos császári hatalom gyengülését vonta volna maga után, amely nem állt érdekében az uralkodói elitnek. Ja-

pánban ugyanakkor az eleve gyenge központi hatalom nem tudott jelentős döntési pozíciót kiharcolni magának, emiatt is sikerülhetett ott a reform.

A történelmi fejlődés során néhány intézmény rendre fennmarad és átörökíti magát, ezeket nevezte Xu professzor intézményi géneknek. Oroszországban három ilyen elemet azonosított: a központosított cári hatalmat, valamint a kereszténység és a politikai maffia befolyását. Az új orosz bolsevizmus mindháromra épített a diktatúra, a szervezett ideológia és az anarchista mozgalmak felkarolása révén. Még ha lett is volna igény Leninékben a forradalom utáni demokratikus átmenetre, ez a lehetőség ott veszett el végleg, amikor erőszakkal ragadták magukhoz a hatalmat – mutatott rá a közgazdász. Attól kezdve ugyanis túl sok fontos szereplő jutott akkora befolyáshoz, hogy ahhoz a végső-kig ragaszkodtak és ellenálltak az ellenkező törekvéseknek. Az erős központi hatalom fennmaradása tehát az orosz intézményi környezetbe volt kódolva.

Kínában hasonló intézményi gén volt az erős császári hatalom, valamint a központosított irányítás gazdasági és személyi kérdésekben. A kommunizmus maga azonban idegen volt a kínaiaknak, ezt pótolta az orosz bolsevizmus missziós irodája, a Komintern. Az ideológiák azonban így is keveredtek egymással, így az az érdekes helyzet fordulhatott elő, hogy a Kínai Kommunista Párt későbbi nagy ellenfele, a Kuomintang a '20-as években szintén kacérkodott a kommunizmussal. Végül Mao Ce-tung került hatalomra, és az általa vezetett népköztársaság mindenben a Szovjetuniót másolta, nem ritkán Sztálin közvetlen kéréseit teljesítették. 1957-től azonban fokozatosan bevezették a regionálisan decentralizált totális államot. Ennek értelmében a politikai hatalom központosított maradt, de a gazdasági-adminisztratív döntéshozatalt alsóbb szintre helyezték. Ennek első kísérlete az úgynevezett Nagy Ugrás volt, ám fékek és ellensúlyok hiányában az átállás katasztrófához és tömeges éhín-

ségekhez vezetett. Másodsorra a „kulturális forradalommal” próbálkoztak, ennek keretében erősíteni igyekeztek a regionális szintű gazdasági versenyt és a kísérletezést. A '80-as, '90-es évektől kezdve újabb átmenet indult el, ezúttal az autokratikus berendezkedés felé: ideológiában az osztályharcot felváltotta a gazdasági fejlődésért való küzdelem, a gyakorlatban pedig a központi tervezés helyét a piaci logika vette át. A változtatásokat 2004-ben alkotmánymódosítással vették kőbe, ám mindezek mellett továbbra is fennáll a rendszer kommunista jellege, például a kínai földeknek az állam a kizárólagos tulajdonosa. Az állampárt hatalma továbbra sincs jól körülhatárolva, a vállalatokat sokféle csatornán tudja befolyásolni, az erőforrásoktól kezdve a törvényi szabályozáson át a gyülekezési jogokig. Ez a berendezkedés mára instabillá vált, és nagy kérdés, hogy a jövőben a további demokratizálódás vagy a totalitarizmus felé veszi az irányt – zárta előadását Xu professzor. ✍

MENNI, VAGY NEM MENNI?

MI BEFOLYÁSOLJA A VÁLASZTÁSI RÉSZVÉTELT?

KOVÁCS MÁTÉ

Hamarosan elérkezünk a 2018-as országgyűlési választások időpontjához, melynek köszönhetően a politikai hangulat is fokozatosan felélénkül. Ugyan a közvélemény-kutatások nem jósolnak meglepetést, a részvételi arányt illetően megoszlanak a vélemények. Abban azonban a legtöbb elemző egyetért, hogy a részvételi százalék a végső eredmények szempontjából is kulcsfontosságú lehet. Ennek következtében érdemes körül járni, milyen tényezők befolyásolják azt, hogy hányan vesznek részt egy voksoláson, valamint milyen modellekkel lehet ezeket elemezni, előre jelezni.

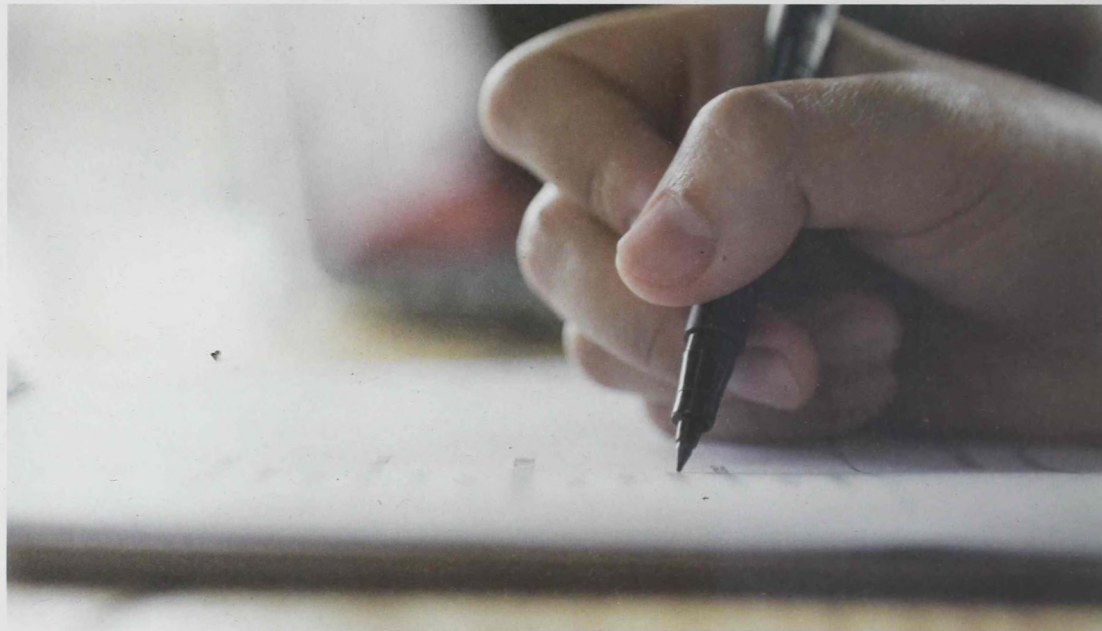
Ki fog engem képviselni?

A képviseleti demokráciában alap-
elv, hogy a választópolgárok saját
akarataikat, érdekeiket, preferen-
ciákat az előre meghatározott idő-
közönként megrendezésre kerülő
képviselőválasztások során érvé-
nyesíthetik. Tehát ha valaki nem
vesz részt a szavazáson, azzal a saját
képviselést veszíti el. Ennek elle-
nére mégis magas azok aránya, akik
otthon maradnak. Például 2010-ben
és 2014-ben a lakosság több, mint
harmada maradt távol. Ennek okai
pedig számos tényezőre vezethetők
vissza. A politikai kultúra minden
bizonytalán fontos szerepet játszik
ebben, hiszen olyan országban, ahol
a voksolások szerepe mélyebben
beágyazódott a társadalomba, ott az
arány is várhatóan magasabb lesz.

Fontosak továbbá az intézményi
ösztönzők megléte és hiánya egy-
aránt. Arányos választási rend-
szerekben általában a részvétel is
magasabb. A szavazások gyakori-
ságának növekedésével azonban
a szám már csökkenést mutat. Az
előregisztráció szintén fontos té-
nyező lehet, melyet a 2010-2014-es
ciklusban már fölvetettek, az Alkot-
mánybíróság döntésének értelmé-
ben azonban végül csak a határon
túli szavazatokra korlátozták azt.
Ez magyarországi lakhellyel ren-
delkező személyek esetén minden
bizonytalán csökkentené a részvételt,
valamint „indokolatlanul korlá-
tozná a szavazójogot” (AB). Ezen
felül számos modell létezik, melyek
eltérő módon értelmezik a polgárok
döntési mechanizmusait, így a sza-
vazási hajlandóság tekintetében is
különböző válaszokat adnak.

A racionális választó modellje

A racionális modell három alapfel-
tevése, hogy a szavazás instrumen-
tális aktus, azaz eszköz a választók
kezében, továbbá a polgárok célok-

kal rendelkeznek, amelyek elére-
sének érdekében pedig a politikai
információkkal gazdálkodva dön-
tenek. A modell a közgazdaságtan
kereslet-kínálatának politikai vál-
tozataként is értelmezhető. A ha-
szonmaximalizálás során azonban
felléphet azon eset is, amikor az
adott információ, vagy éppen maga
a szavazás sem éri meg a befek-
tetett időt, energiát. Erre válaszul
fogalmazza meg Anthony Downs
„An Economics Theory of Democracy
(1957)” című művében, hogy a ma-
gasabb részvétel érdekében „csök-
kenteneni kell a döntéshez szükséges
információk beszerzésének költsé-
geit”. Erre alkalmasak például az
ideológiák (bal-jobb skála), vagy
pedig a szakértők megjelenése.
Fontos még megemlíteni továbbá
a taktikai szavazás fogalmát is,
melyben a választópolgár nem csak
a saját érdekeinek kielégítésének
tényét mérlegeli, hanem annak
valószínűségét is. E jelenség meg-
jelenik például a bejutási küszöb
körül pártoknál, ha ugyanis úgy
tűnik, hogy az adott formáció nem

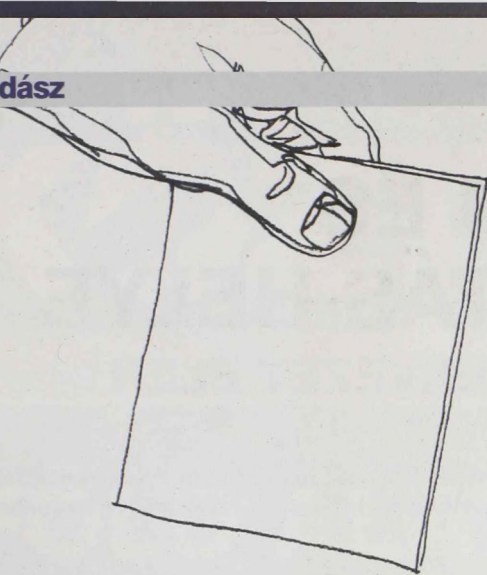
jut be a parlamentbe, a képviselet
megvalósulásának valószínűsége
is csökken, így a szavazási kedv is
változhat. A 2018-as választások
esetén pedig a koordinált jelöltál-
lítás lehetősége merül fel, melynek
a hódmezővásárhelyi időközi pol-
gármesterválasztás jó példája lehet.
Ha ugyanis az emberek azt látják,
hogy van esélyes jelölt a körzetben,
aki később a saját álláspontjukat
képviselheti, akkor a szavazási
hajlandóság is várhatóan magasabb
lesz. A koordinált jelölés pedig a
győzelemre való esélyeket – ha eltérő
mértékben is – de növeli.

Információdömping

A hasznosságfüggvény fontos té-
nyező lehet, azonban jónéhány ettől
eltérő modell is létezik, amelyekkel
a választói magatartást vizsgálhat-
juk. A viselkedési modell szerint az
információk összegyűjtése meg-
lehetősen erőforrásigényes, ennek fé-
nyében pedig nincs arra lehetőség,
hogy minden alternatívát figye-
lembe vegyünk és mérlegeljünk. A
döntés így csak egy speciális aspek-

tust vesz figyelembe, valamint
összehangolatlan és inkonzisztens
lesz. Az, hogy a sok probléma közül
éppen melyikre koncentrálnak az em-
ber az adott választáson, elsősorban
érzelmi mechanizmusokon múlik.
Ennek felel meg a korlátozott ra-
cionalitás, amikor alternatívákat
fogalmaz meg egy-egy témával
kapcsolatban, melynek levonja
ugyan a konzekvenciáit, a teljes ké-
pet illetően ugyanakkor már nem
biztos, hogy a számára leghaszno-
sabb alternatívára szavaz.

A napjaink világában egyre ter-
helőbbé váló információdömping
tovább nehezíti a döntések megho-
zatalát. Egyszerűen olyan sok for-
mában és helyről érkeznek sokszor
egymásnak ellentmondó hírek,
hogy lehetetlen mindet egyesével
mérlegelni. Ekkor léphet életbe
az intuitív racionalitás modellje,
amikor az adott téma egy már is-
mert sémára vezetődik vissza, ami
fogódzót jelenthet a döntési me-
chanizmus során. Az, hogy ebben
az esetben mire figyelünk, vagyis a
szelekció elsősorban érzelmi alapon

működik, maga a döntés ugyanakkor a józan ítélőképesség segítségével alakul ki.

„Esik az eső, inkább otthon maradok”

A gondolkodáson túl azonban egy-egy szavazás esetén számos egyéb külső és belső tényező is meghatározó lehet. Az időjárás például a bizonytalan szavazókat tántoríthatja el leginkább – akik egyébként sem biztos, hogy részt vennének – a nagy esőre, szélre, vagy pedig bármilyen más hátráltató tényezőre hivatkozva ezen elhatározásukban megerősítést nyerhetnek. Aki

pedig ugyan el is megy a fülkéig, nem feltétlenül úgy fog dönteni, ahogyan azt a „józan ész”, a racionális választás modellje indokolná. A michigani modell szerint a szavazás elsősorban expresszív jelenség, az önkifejeződés módja. Az állásfoglalással az illetőnek nem politikai, sokkal inkább pszichológiai céljai vannak, innen ered a szociálpszichológiai-modell elnevezés is. Ennek lényege, hogy nem az adott szakpolitikai kérdések határozzák meg a pártpreferenciát, vagyis nem az alapján születik meg az ítélet, hogy mennyire ért egyet egy-egy probléma megoldási

javaslatával, hanem minden éppen fordítva történik. Vagyis már eleve adott egy érzelmi kötődés valamelyik formáció iránt és ez a különböző szakkérdésekben kialakított álláspontot is meghatározza. Erre valamelyest jó példa a pártprogramok háttérbe szorulása. Racionális döntés esetén ugyanis fontos lenne a szakpolitikai elképzelések ismerete, ez ugyanakkor csak kisebb százalékban valósul meg.

A szociológiai modell

Végezetül pedig érdemes megvizsgálni még a választási magatartás szociológiai megközelítését is. A modell az egyének helyett a csoportokat helyezi középpontba, és azt vizsgálja, hogy egy-egy társadalmi csoport mely pártra és miért szavaz. Fontos tényező ennek fényében a politikai törésvonal-elmélet, melyet Martin Lipset és Stein Rokkan fogalmazott meg 1967-ben. Eszerint a társadalmon belül négy fő törésvonal húzódik. Ideologikus ellentétek közé sorolják a az állam és az egyház, valamint a centrum és a periféria szembenállást, érdek alapú konfliktusok pedig a munka és a

tőke, valamint a város és a vidék törésvonala. Ezek alapján tehát más pártra szavaz a munkásság, mint a tőkés réteg, és szintén másra a vidéki és nagyvárosi értelmiség. Magyarországon a város-vidék ellentéte rendkívül markánsan megjelenik a pártpreferenciák során. Ameddig a baloldal bázisának a főváros és néhány megyeszékhely számít, addig vidéken a jobboldali-konzervatív politika a meghatározó.

A különböző elméletek természetesen együttesen, egymást kiegészítve bírnak magyarázó erővel különböző országok, csoportok, választások esetén. Arányuk és jelentőségük pedig egyaránt függ a történelemtől és az adott politikai kultúrától is. Ami a 2018-as országgyűlési választásokat illeti, a közvélemény-kutatások egyértelmű végeredményt jósolnak, ugyanakkor a korábban megemlített befolyásoló tényezők következtében csak a végleges eredmények fényében lehet levonni a szükséges következtetéseket. Addig pedig nem marad más, mint elmenni és érvényre juttatni a képviselőhöz fűződő alkotmányos jogunkat. ✎

FELZÁRKÓZÁS

ÉRTÉKREND VAGY ÚJRAELOSZTÁS?

HALÁSZ GYŐZŐ MIHÁLY, SZERKESZTETT: MIKUS ÁRON ▾

„Északi modell: Tanulságok Magyarországnak és a világnak” címmel szervezett beszélgetést a KDSZ – Közgazdászok a Közpolitikában diákszervezet február 14-én. A beszélgetés résztvevői Pogátsa Zoltán közgazdász és Trautmann László, egyetemünk docense voltak.

AZ északi modellnek három pillére van. Ezek közül az első az egyenlő esélyek biztosítása az állam által, mert egy kapitalista rendszer csak így lehet igazságos. A második

pillér célja a leszakadó, szegényebb rétegek felemelése, ezért szükséges a társadalom alsó negyven százalékát támogatni. A harmadik pillér a demokrácia, amit a skandinávok szerint csak erős középosztály képes fenntartani, mert elengedhetetlen, hogy az állampolgárok megfelelő mértékben képzettek, és anyagilag függetlenek legyenek. Pogátsa szerint ezt kizárólag újraelosztással lehet biztosítani.

A felzárkózó országok számára mindig van egy minta, amit követni tudnak. Most úgy látszik, hogy a német modell helyett az északi modell kerül az érdeklődés középpontjában. Trautmann László szerint kétségtől elengedhetetlen, hogy

minden állampolgár számára rendelkezésre álljanak azok az erőforrások, amelyeknek köszönhetően a legjobb teljesítményüket képesek nyújtani. Azonban ezen felül az északi modellnek van egy talán még fontosabb értékrendi töltete is. Ennek egy lényeges aspektusát skandináv krimiket olvasva érthetjük meg, amelyekben visszatérő motívum az önmagunkkal való szembenézés annak érdekében, hogy képesek legyünk erkölcsileg jó döntést hozni. Ebből látszik, hogy a felzárkózás nem csak jövedelemeloszlási kérdés, hanem kultúráváltásra is szükség van.

Pogátsa Zoltán szerint a kultúráváltáshoz a rendszert és a feltételeket

kell meg változtatni, ami a jelenlegi rossz gyakorlatba belekényszeríti az embereket. Úgy látja, hogy a svédeknél a korrupció például a fejlődés következményeként szűnt meg és nem fordítva. Szerinte ma Magyarországon a rendszer kényszeríti arra, hogy rögtön az ismerősöket hívogassam, és kerülő utat keressek, ha valami baj történik, például valaki beteg lesz a családban. Trautmann László szintén fontosnak tartja, a rendszer megváltoztatását és megfelelő ösztönzők bevezetését, viszont ezek mind az értékrend érvényesítésének az eszközei és Magyarországnak az elsődleges feladata, hogy a jelenlegi dzsentri felzárkózás modelljét és az abból következő kultúrát leváltssa. ✎

KORREKCIÓS FÓRUM ÉS A BELSŐ SZOLIDARITÁS HELYE ÚJ ELNÖK A CORVINUSOS SZAKSZERVEZET ÉLÉN

BOGATIN BENCE ▸

Új elnököt választott a Corvinus intézményi szakszervezete, ennek apropóján pedig felkerestük a tisztséget februártól betöltő Toronyai Gábort, aki öt évre kapott megbízást az egyetem dolgozóitól. Az új vezetőt arról kérdeztük, hogy milyen tervekkel vágnéki elnöki ciklusának, és mit tart a szakszervezet legfontosabb feladatának.

A hogyan azt Toronyai Gábor az elnökválasztást megelőző, február 5-ei jelölőgyűlésen tartott beszédében is elmondta, szakszervezeti elnökként elsősorban ahhoz szeretne hozzájárulni, hogy az egyetem jobb, szolidaritásosabb, ésszerűbb és igazságosabb hely legyen, mint a gazdasági vagy kormányzati szféra intézményei. Szerinte ez azért lesz várhatóan kulcskérdés a közeljövőben, mert arra számít, hogy a közélet tovább káoszósodik és tovább durvul, ebben a közegben pedig az egyetemnek kell lennie a béke szigetének.

A belső szolidaritás helye

Bár evidenciának tűnhet a válasz arra a kérdésre, hogy a szakszervezet egyáltalán mi végre létezik egy intézményen belül, mi mindenesetre megkérdeztük Toronyai Gábortól, hogy szerinte milyen funkciókat kell betöltenie az érdekképviselőnek. Amellett, hogy a közzéadás kereteken kívül erőteljesebb fellépést akar elérni a felsőoktatási béremelés és az egyetemi autonómia védelmének ügyében az FDSZ országos vezetésében, az új elnök szerint a Corvinus falain belül három alapvető feladatot kell betöltenie a szakszervezetnek.

Ezek közül a legfontosabbnak azt tartja, hogy a szakszervezet a belső szolidaritás helye kell, hogy legyen szakszervezeti tagok és nem tagok között. Ez – mint mondja – abban nyilvánul meg, hogy a szakszervezet által elért eredmények minden közalkalmazottat segítenek, ahogyan a minősítések átvételénél is minden dolgozónak és oktatónak joga van a szakszervezet képviselőjének jelenlétét kérni. Ezenkívül a szakszervezeti rendezvények és üdülési lehetőségek igénybe vétele is minden egyetemi közalkalmazott számára nyitott.

Fotó: Bekker Balázs

AZ ÚJ ELNÖK KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSA

A frissen megválasztott elnök hangsúlyozta, hogy hálás azoknak a dolgozóknak, akik a február 5-étől egy héten tartó választás során támogatták őt, amit elmondása szerint becsületes munkával igyekeznek meghálálni. A voksoláson egyébként a szavazásra jogosult 191 tagból 128-an vettek részt ebből 125-en szavaztak igennel, 1 nem és 2 tartózkodás mellett.

Toronyai Gábor emellett köszönetét fejezte ki a nyugdíjba vonuló Juhász Zsuzsának, akitől most 18 év után vette át a stafétát a szakszervezet élén. Az ő munkássága alatt született a jelenleg is érvényben lévő Kollektív Szerződés (KSZ), az ő nevéhez fűződik az iskolakezdési támogatás KSZ-be foglalása, valamint a Mikulás- és gyereknapok hagyományának megteremtése.

A szakszervezeti tagság egyik sajátossága az, hogy anyagi elköteleződéssel azaz havi tagdíj fizetésével is jár. Ez az összeg a dolgozók fizetésének 0,7 százalékát teszi ki, az ezekből létrejövő szakszervezeti költségvetésnek pedig a 40 százalékát – mintegy 1,6 millió forintot segélyekre fordítja az érdekképviselő. Ez teszi lehetővé, hogy a szakszervezet más, kézzelfogható módon is érvényesítse a szolidaritás elvét: a nehéz élethelyzetebe került, rászoruló szakszervezeti tagokat támogatják ebből a keretből. Ezen a ponton Toronyai Gábor azt is hozzátesszi, tudomása van több olyan vezető beosztásban lévő vagy jobban kereső kollégáról, akik csak azért vállalták a szakszervezeti tagságot, hogy a tagdíj révén támogassák nehezebb helyzetben lévő munkatársaikat. Az elnök azt mondja: szerinte vannak még olyan oktatók, dolgozók, akik hajlandóak lennének ilyen módon részt venni a szakszervezet tevékenységében, ezért csak biztatni tud mindenkit, hogy fontolja meg ezt a belépés lehetőségét.

A szakszervezeti tagság mind-ezekben túl Toronyai Gábor szerint nem anyagi értelemben is nagyobb biztonságérzetet jelent: ez vonatko-

zik a tagok információval való el látottságára, valamint arra is, hogy konkrét ügyekben szükség esetén jogi tájékoztatást, segítséget, tanácsadást kapnak. Mindemellett a szakszervezet frissen módosított Szervezeti és Működési Szabályzata szerint immáron abban az esetben is tag maradhat valaki, ha megszűnik a munkaviszonya az egyetemmel, és munkanélkülivé válik.

Kiegészítő-korrigáló fórum

Amellett, hogy a belső szolidaritást kell zászlajára tűznie, a szakszervezetnek egyben egy, az egyetemi működést kiegészítő, korrigáló fórumnak is kell lennie az elnök értelmezésében. Ezt Toronyai Gábor szerint egyrészt az egyetemi polgárokat foglalkoztató közös ügyek köre szerveződő informális közéleti fórumokon, másrészt az egyedi ügyekre vonatkozó panaszjelzésekön keresztül érheti el az érdekképviselő. Az utóbbi – jelenleg is kidolgozás alatt álló – eljárás Toronyai Gábor szerint egy-egy vitás munkaügyi esetről megelőzhető az olyan rossz alternatívákat, mint például a bírósághoz fordulás.

A jogszabályi lehetőségek kiaknázása

A szakszervezet harmadik fontos funkciója az egyetemen belül az, kiaknázza a jogszabályok által a dolgozók számára biztosított lehetőségeket – véli Toronyai Gábor. Erre egyrészt oly módon nyílik lehetősége az érdekképviselőnek, hogy a szakszervezeti képviselőnek szavazati joga van a Szenátusban, a kari tanácsokban illetve a Szenátus Előkészítő Testületben, továbbá a Segély-, Lakás-, és Foglalkoztatási Bizottságban munkájában. Másrészt pedig a megújításra váró Kollektív Szerződés (KSZ) az, amely révén a szakszervezet el tudja látni ezt a feladatát. Az elnök szerint az érdekképviselő legfőbb célkitűzései közt szerepel, hogy az egyetem által az Intézményi Fejlesztés Tervében elfogadott, dolgozókra vonatkozó vállalások (ilyenek például a továbbképzési rendszer kialakítása vagy a gyermeknapközi kialakítása) a KSZ-ben is rögzítésre kerüljenek. Ezek mellett a szakszervezet fontosnak tartja, hogy a jövőben az egyetemi belső nyilvánossághoz való hozzáférésnek a jelenleginél határozottabb garanciája is a KSZ részét képezze. ✎

FÖLD ALATTI SZÉPSÉG

HOL? Az Egyetem E épületének déli bejáratánál jobbra indulva található a lejáró az alagsorba.

MIKOR? A Corvinus Faculty Club ünnepélyes megnyitójára várhatóan március 14-én kerül sor.

KINEK? A Corvinus Faculty Club ajtaja fél éven keresztül bárki előtt nyitva áll.

Fotó: Ressler Kinga

KELEMEN FANNI ▀

Éveken át tartó kihasználatlanság után március 14-én megnyitja kapuit a Corvinus E épületének pincéje. Az egyetem alagsori helyiségei egy igen különleges célt szolgálnak majd. Az egyetemen létesített, Corvinus Faculty Club nevű kulturális rendezvénytér mind a hallgatókat, mind az oktatókat tárt kapukkal várja egy körülbelül fél éves próbaidőszakon keresztül.

A helyszínen működött korábban diákkör és szórakozóhely is, melynek következtében a hely állapota igencsak leromlott, így szükség volt annak felújítására, korszerűsítésére. Az igény a változtatásra már 2016 szeptemberében felmerült, végül 2017 augusztusában kezdődött meg a tér felújítása a jelenlegi koncepciónak megfelelően.

A Corvinus Faculty Club létrehozásával az Egyetem célja egy olyan hely létrehozása volt, ami méltón reprezentálhatja intézményünket. Az egykori vámház alagsorába lépve magunk is felfedezhetjük azokat az értékeket, amelyekkel az épületrész bír. A felújításnál tehát fontos szempont volt Ybl munkájának tiszteletben tartása, az újítások-

nak ahhoz való igazítása, valamint az is, hogy az egyetemre jellemző teret alakítsanak ki, így kerültek a Mátyás király korát idéző ólomüveg ablakok a díszterembe.

A komplexumot a legmodernebb technikával szerelték fel: egyedi tervezésű csillárrokba rejtett ledlámpákkal világítják meg a teret, a színházterem

pedig korszerű fény- és hangtechnikával van felszerelve, ami lehetővé teszi akár kamaradarabok, koncertek előadását is.

Az alagsor területileg három részre osztható: a díszteremre, a színházteremre, és az úgynevezett Professzori klubra, amelyet a próbaidőszakot követően alapvetően csak az Egyetem oktatói látogathatnak majd. 🐦

KLUB, SZALON ÉS KONFERENCIATÉR EGYBEN

MEGNYÍLT A CORVINUS FACULTY CLUB

KOVÁCS MÁTÉ ▸

Mintha csak egy rejtélyes bűvőhely lenne, úgy nyílik meg az ajtó a főépület déli bejáratával szemben. Az elegáns lépcsőház jelzi, itt valami egészen más készülődik ahhoz képest, amit eddig megszokhattunk. Csalódnunk sem kell, hiszen az alagsorba érve sötét zugok és pókhálók helyett reneszánsz üvegablakok, csillogó csillárok és bársonyfüggönyök várnak ránk. Egyetemünk legújabb fejlesztéséről, a Corvinus Faculty Clubról Czinderi Gábor kancellárhelyettes (képünkön) számolt be lapunknak.

A pinceklub felújítása annak a nagyszabású renovációs projektnek a keretein belül zajlott, amelyről májusi számunkban, a munkálatok júniusi kezdete előtt is beszámoltunk. Mint ismert, a jelenleg is tartó folyamat részeként a pesti campus informatikai fejlesztései, a kollégiumi szobák fokozatos felújítása, valamint a Lónyay és Cuczor utcai, illetve székesfehérvári építkezések mellett a Főépület és a Sőház is belsőépítészeti és gépészeti ráncfelvarráson esik át. Ez utóbbi keretei között született újjá a története során számos nevet viselő és sokféle közönséget kiszolgáló alagsori helyiség, új nevén a Corvinus Faculty Club.

AZ ELSŐ LÉPÉSEK

Corvinus Faculty Club – hangzik a neve a főépület délnyugati szárnyának alagsorában kialakított közösségi térnek. A névválasztás nem meglepő, hiszen egyetemünk fő céljai között már évek óta a nemzetköziesedés szerepel. A Faculty Clubok ismert intézményeknek számítanak: a világ sok neves egyetemén hívják így a professzori klubhelyiségeket. (A „faculty” – magyarul: „fakultás” – annyit tesz: az egy tudományterületen oktatók közössége – azaz: „kar”, de jelent

valamire való tehetséget, képességet is.) Ahogy arra a név is utal, a fejlesztés célja egy élettel teli, tudományos konferenciaterem létrehozása volt, ahol számos, magas színvonalú program és rendezvény találhat méltó otthonra.

A pinceklub sorsa ugyanakkor nem volt mindig ilyen pozitív. A korábban működő közösségi helyiség a bezárás utáni évek során rossz állapotba került, felújításáról pedig egy 2016 szeptemberében benyújtott szenátusi előterjesztés értekezett először. Korábban szá-

mos lehetőség felmerült, többek között a raktárként való hasznosítás is, azonban az építészeti jelentős értékeket hordozó, boltíves mennyezettel díszített tér minden bizonnyal többre volt hivatott ennél, és a szenátus a már hamarosan elkészülő koncepciónak adott zöld utat. Hosszas tervezés után 2017 augusztusában kezdődhetett meg a kivitelezési munka, az átadásra pedig idén márciusban kerül sor. A fejlesztés nem hétköznapi jellege miatt a kivitelezés ideje is hosszabb volt a megszokottnál, ennek kö-

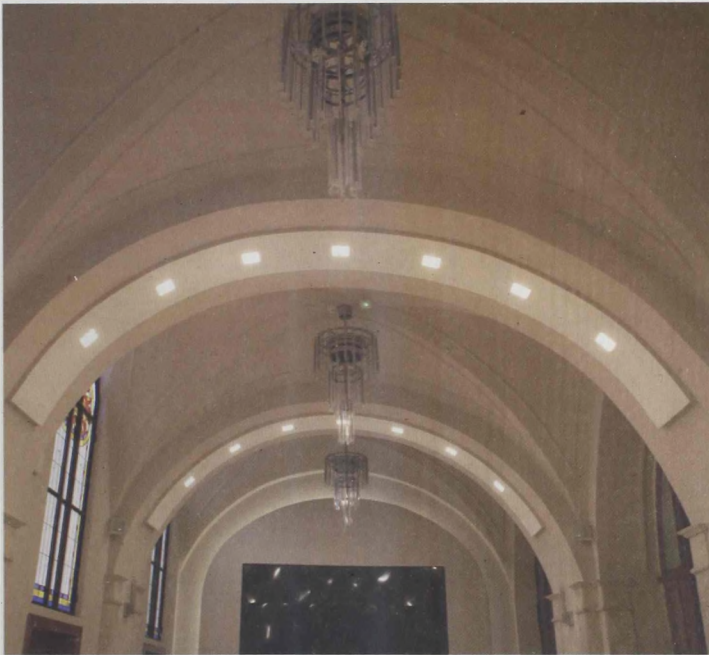
szönhetően pedig elegendő idő volt arra, hogy az eredmény olyan legyen, amelyre az egyetem valóban büszke lehet.

YBL MIKLÓS NYOMÁBAN, CENTIKKEL A LÁBAINK ALATT

Az elkészült épületrész funkciói alapján további három egységre osztható. A konferenciaterem kényelmes, bársonyos székeivel és az otthonos színpaddal megfelelő helyet biztosít különféle tudományos konferenciák részére, a korszerű

világítástechnika, valamint a kidolgozott akusztika pedig akár színházi kamaradarabok, vagy éppen különféle koncertek bemutatását is lehetővé teszi. A díszterem, vagy hivatalos nevén a szalon, tágas terével akár ülő- vagy állófogadások, de szakmai előadások helyszínéül is szolgálhat. A mennyezetről lógó, felkért belsőépítész által tervezett csillárok tökéletesen illeszkednek a nagy, boltíves ablakokhoz. Ez utóbbi pedig a modern építészetben már ritkán használt, színes ólomüvegből készült, melynek célja az volt,

nap nyitva fognak állni a megnyitás utáni ca. fél évben, vagyis a következő tanév elejéig. Az első időszakot követően ugyanakkor már csak a klubtagoknak lesz lehetőségük használatba venni a Corvinus Faculty Club ezen részét, melynek célja, hogy a helyiség megőrizhesse kiemelt jellegét. Rendezvények alatt természetesen a büfé nyitva fog állni az előadások vendégeinek számára is, hogy a lehető legmagasabb színvonalú kiszolgálásban részesüljön bárki, aki az egykori Vámfőudvar alagsorába látogat.

hogyan próbáljon valami „corvinusosságot” csempészni a terem hangulatába Mátyás király és az ő reneszánsz udvarának megidézésével. Az építészeti tervek egyébként hűen tükrözik az eredeti kialakítást, melynek egyértelműen az Ybl Miklós által megálmodott boltíves mennyezet jelenti legkiemelkedőbb pontját. A hagyományos, konzervatívabb megközelítés mellett ugyanakkor a modern technika is helyett kapott a koncepcióban, például a csillárokon belül ledlámpák, a hátsó falon pedig egy hatalmas digitális kijelző igazít útba minket.

A harmadik egység a kávézó, amelynek egy belső különterme klasszikus professzori klubként működik majd. A lenyűgöző, boltíves helyiség elsősorban az egyetem alkalmazottjainak készült, melyet akár vendégeikkel történő kötetlenebb beszélgetésekre is használhatunk majd. Ajtajai számukra egész

KINEK KÉSZÜLT?

A kávézó és a különterem tehát elsősorban a professzorokat, tanárokat érinti, a rendezvényteret ugyanakkor az egyetem stratégiájába illeszkedő tudományos, szakmai rendezvények számára is elérhető lesz – így résztvevőként az egyetemi polgárok is használhatják a teret. A konferenciatermet és a szalont a kiemelkedő rendezvények szervezésekor a rendezvényirodánál lehet majd igényelni. A használat során természetesen az értékek megőrzése kiemelt szempont marad, a belső szabályrendszer kidolgozásán pedig már jelenleg is dolgozik egy munkacsoport, hogy ne csak néhány hónapig lehessen élvezni teljes pompájában az elkészült infrastruktúrát.

MIT HOZ A JÖVŐ?

A jövőbeni tervek között kétféle irányvonal szerepel, melyet egy-

mással párhuzamosan képzel el az egyetem vezetése. Egyrészt a fő szempont egy tudományos konferenciák, találkozók megrendezésére alkalmas rendezvényter kialakítása volt, erre jól rimel a professzori klub ötlete is. Máskor pedig a kultúra veheti majd át a stafétát egy-egy színházi előadással, két-három szereplős kamaradarabbal, vagy éppen magas színvonalú jazzkoncerral. A konferenciaterem ehhez hasonló rendezvényekre is kiválóan alkalmas, a kidolgozott akusztika pedig akár stúdió minőségű felvételek készítését is lehetővé teszi. Előre persze nehéz megmondani, hogy a tudományos konferenciákat, eseményeket kiszolgáló és a kiegészítő kulturális programok közötti arányok hogyan alakulnak majd, hiszen korábban még nem volt példa hasonló kezdeményezésre az egyetemen, így a várható érdeklő-

dés mértékét is csak később lehet megfigyelni – a szeptemberig tartó „próbaüzem” és a márciusi soft megnyitó is ezt a célt szolgálta.

A hamarosan megnyíló Corvinus Faculty Club tehát nem csupán egy újabb egyszerű helyisége lesz a főépületnek, hanem egy olyan elegáns tere, ami a kiemelt tudományos és szakmai rendezvényeinek reprezentatív tereként, de a klasszikus klubok hangulatát idéző kávézó révén a mindennapi kapcsolattartás, vagy akár a feltöltődés perceinek helyszínéül is szolgálhat – kiegészülve a havi egy-két alkalommal jelentkező, különféle műfajú kulturális programok nyújtotta lehetőséggel. Így a Faculty Club mind a nemzetköziesedés, mind a közösségi események tekintetében a Corvinus rangjának megfelelő színterévé válhat, alig néhány centivel lábaink alatt. ✎

HALLGATÓI KLUB, ROCKDISZKÓ ÉS MORRISON'S EGY HELYSZÍNE

REIZINGER ZSÓFIA ▾

1948-ban alakult meg a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem, majd 1953-ban Marx Károly nevét vette fel az intézmény. Ez a mai Corvinus Egyetem. De milyen is volt egy hallgató élete az 1950-es években? Hol lazítottak a vizsgák után Iggy Pop-ra szüleink? Egyetemünk pincéjébe látogatva évtizedeken keresztül találkozhattunk lazító fiatalokkal.

SAKK ÉS RÁDIÓ

1954-ben kezdődött meg egyetemünk kulturális munkája, sorra hozták létre a hallgatói klubokat, valamint diákothonokat alapítottak és fejlesztettek. Egy ugyanezen év áprilisában született feljegyzés szerint egyes tanulócsoportok klubesteket és műsorokkal egybekötött összejöveteleket tartottak. Sakkozó, rádiót és lemezeket hallgató fiatalokat lehetett találni az egyetemi klubban, mely 80-100 főnyi befogadóképességgel bírt. A diákszálókön jellemző zsúfoltság miatt az egyetemistáknak korlátozottan volt lehetőségük összeülni és közösségi térben szórakozni, kikapcsolódni. A Makarenkó utcai diákszálló színháztermét 14 000 forintból újítták fel, ez az összeg ma körülbelül 4 200 000 forintnak felel meg. Filmvetítések, színdarabok voltak megtekinthetők a diákothonban, majd 1954 júliusában alapították a kultúrotthon, melynek keretein belül támogatták a zenekart, az énekkart, a táncsoportot és a színjátszók közösségét.

KLUBKORSZAK ÉS ROCKDISZKÓ

Ugorjunk negyven évet és látogassunk el a Közgáz Pincekluba! A Rendszerváltás után sorra nyíltak a klubok, szórakozóhelyek Budapesten, amik nem csak a zenés táncos mulatságot biztosították estére, hanem kocsmaként is funkcionáltak. Az egyetem pincéjében található Közgáz Pinceklub ikonikussá vált, pedig populárisabb végleteket képviselt, mint a város többi kocsmája. Az egyetemisták a The Passenger című számot és Nirvana-t, U2-t hallgatva töltötték estéiket, megfordultak nem egy rockdiszkóban. A 90-es évek közepén azonban alábbhagyott a lelkesedés, üzleti céllal nyitottak szórakozóhelyeket, majd

berobbant az elektronikus zene és az MTV, így egyre kevesebben látogatták a klubokat.

KÖZGÁZ KLUB ÉS SCHOOL CLUB

2006. február 16-án nyitott meg a Közgáz Klub, mely keddtől csütörtökig a főiskolások számára nyújtott kikapcsolódási lehetőséget, hétfő-ente pedig a 2000-es évek nagy slágereit pörgették a DJ-k. A helyet a funky, R'n'B, hip-hop, modern tánczene és az olcsó sör jellemezte. Nem sokkal a megnyitása után School Club néven debütált az egyetem hátsó oldalában található szórakozóhely és egészen 2010 nyaráig működött.

MORRISON'S AZ EGYETEM ALATT

A School Club bezárása után a közgáz hallgatók azonban gyorsan csalódtak az újabb koncepcióban. 2010. szeptember 15-én tartották a Morrison's Közgáz hivatalos megnyitóját, mert nem volt kérdés, hogy az egyetemisták továbbra is használni szeretnék a pincehelyiséget. Az akkor már több szórakozóhelyet üzemeltető cég vette át egyetemünk klubjának irányítását, mely 18 éves kortól volt látogatható, azonban a klub tele volt 14-16 évesekkel és a pince elvesztette régóta őrzött ikonikus hangulatát. Éléménybeszámoló alapján a hely sötét, nyomasztó atmoszféráját a

falakra festett Elvis Presley-k és Super Mariók tették elviselhetőbbé. A táncter közepén négyoldalú pult volt található, kevés színes kagyló formájú műbőr fotellel, a klub végén pedig egy Heineken színpad volt felállítva. A klubot inkább csak koncertekre ajánlották, az első fellépők listáján szerepelt SP, Lola, az Anti Fitness Club és Brasch Bence. A két táncteren R'n'B, hip-hop és disco zenékel várták nem csak az egyetemistákat. Az Eduline.hu szerint a célközönség olyan fiatalokból állt „akiket érdekelt valamilyen koncert, vagy szeretett volna olcsón berúgni, táncolni és ismerkedni olyanokkal, akik szerettek volna olcsón berúgni, táncolni és ismerkedni. ✎

A CORVINUSON JÁRT VÁCLAV KLAUS

A Cseh Köztársaság második elnöke a Corvinuson tartott előadásában az uniós tagság előnyeit és hátrányait mérlegelte közönsége előtt: szerinte a migrációnak semmilyen előnye nem létezik, az EU „posztdemokratikus karaktert” öltött, az uniós elit pedig létre akarja hozni a szája íze szerinti új embertípust, a „homo Bruxellarumot”.

ILLÉS GERGŐ ▾

Rendhagyó előadáson vehettek rész február 22-én a Budapesti Corvinus Egyetem érdeklődő hallgatói: ugyanis egyetemünkre látogatott Václav Klaus, a Cseh Köztársaság második elnöke, és meghatározó erejű első miniszterelnöke.

Václav Klaus cseh közgazdász, a Cseh Köztársaság második elnöke, és első miniszterelnöke. 1941-ben született Prágában, 22 évesen végzett a Prágai Közgazdaságtudományi egyetemen. Ezután sikerült nyugatra jutnia; Olaszországban és az Egyesült Államokban is volt lehetősége tanulni.

A prágai tavasz idején antikommunista, reformpárti lapokban publikált, majd annak leverése után még a szocialista rendszer alatt egyre magasabbra kúszott a ranglétrán: dolgozott a Csehszlovák Állami Banknál és a Csehszlovák Tudományos Akadémia reformista Előrejelző Intézeténél is.

A gazdasági életből a politikai színtérre a Bársonyos Forradalmat követően lépett: 1991-ben Polgári Demokrata Párt (ODS) néven saját, jobboldali-polgári pártot alapított, mellyel 1992-ben rögtön meg is nyerte a választásokat, így miniszterelnök lett. 1996-ban pártját már kisebb többséggel, de újraválasztották, ugyanakkor mandátumát ekkor már nem tudta kitölteni – 1997-ben egy pártfinanszírozási botrányt követően lemondatták. Nagyon is ismert volt az államfővel, Václav Havellel való nyílt konfliktusa, Hável úgy vélte, országlása idején Klaus „genszterkapitalizmust” hozott létre.

Bukását követően is nagy befolyással bírt a cseh politikára, Milos Zeman akkori szociáldemokrata pártvezetővel – és mostani elnökkel – megkötötte a sokat kritizált, úgynevezett Ellenzéki Egyezményt, melynek keretében pár kulcspozícióért cserébe lehetővé tette a szociáldemokratáknak, hogy azok kisebbségi kormányt alakítsanak. Miután azonban pártja 2002-ben is elvesztette a választásokat, bejelentette, lemond pártelnöki tisztségéről, és inkább az elnökségre hajt. Célja legnagyobb politikai ellenfele, Václav Havel elnök megbuktatása volt – a parlamentben elnöksége csupán pár szavazaton múlt, ám végül megválasztották. A képviselőház mandátumának lejáratá után 2008-ban ismét bizalmat szavazott neki, azonban a 2013-as, immáron közvetlen cseh elnökválasztáson már nem indult. Elnöksége idején ismert volt euroskeptikus politikájáról és szólamiáról, és hiába volt Csehország 2004-től az EU tagja, tíz éves elnöki működése idején sosem rakta ki az uniós zászlót az elnöki lakosztály homlokzatára.

Klaus többször is járt már Budapesten, és köztudott, hogy jó kapcsolatokat ápol a jelenlegi magyar kormányval, mellyel főleg annak migrációs politikája miatt kerül közös nevezőre. Az exelnököt egyébként épp a migrációs helyzet szelei fújták a magyar fővárosba – ugyanis a Századvég Könyvkiadó gondozásában magyarul is megjelent „Népvándorlás – Útmutató a jelenlegi migrációs válság megértéséhez” című könyve. A művet régi harcostársával és főtanácsadójával, Jiří Weigllel közösen írta meg még 2015 októberében – állítása szerint nem több, mint egy hét leforgása alatt. Ha egy héttig nem is, de egy bő óra erejéig a Corvinus is vendégül látta a volt államfőt, akit az egyetemen az uniós tagság értékeléséről tartott előadása alkalmával Láncki András fogadott.

Elmondta: könyve megírásának aprópójául az szolgált, hogy 2015 őszén a „progresszív-liberális” körökkel szemben racionális hangot akart megütetni – vagyis azon véleményét kifejteni, hogy a tömeges migráció káros mellékhatásokkal jár, hiszen

történelmi példákából is látszik, „a bevándorlás számos szociális és társadalmi ütközést okoz”. „Egyelőre még nem sikerült megtalálnunk a migráció bármilyen előnyét” – szögezte le. A Csehországban tíz éven át elnökösködő Klaus azt is hozzátette, a politikai elittel, vagy az újságírók-

kal ellentétben a magyar migráció-politikát az átlagemberek sokkal inkább támogatják.

Szerinte a mostani migrációs krízis „nem az égből pottyant ide”, hanem inkább az Európai Unió „posztdemokratikus karakteréhez” illeszkedik. Ha pedig már az EU kritikájánál

tartott, azt is megpendítette, hogy a Magyarország és Csehország nem az uniós gazdasági támogatások miatt lépett be – és habár az EU-tagsággal nem is ez a közvetlen baj –, a két ország vígan ellenne a kohéziós alapok nélkül is. Szerinte az Unióval inkább az a probléma,

hogyan annak vezetése korlátozza a tagállami szuverenitást, mely sok pontban a Szovjetunió egykori viselkedéséhez hasonlatos. Ezen felül úgy gondolta, az uniós politikusok sem veszik elég komolyan az evidens gondokat.

Sokan és sokszor beszélnek az Európai Unió demokráciadeficitjéről, azonban Klaus szerint ez a fogalom alapvetően helytelen: úgy tartja, inkább „demokratikus defekt-ről” van szó, mivel a defektet nem lehet nélkül megszüntetni, hogy vissza ne térnénk a Maastricht előtti időkhöz – vagyis a nemzetállamok Európájának gondolatiságához. Ez az exelnök szerint számos dologban megnyilvánul: elsősorban, hatalmi váltás történt, melynek keretében a hatalom a választott képviselők kezéből a bürokratákhoz, a nemzeti parlamentektől pedig Strasbourg-

ba és Brüsszelbe került. Gondnak találta továbbá az általa csak „emberijogiságnak” nevezett új társadalmi rendszert, amely behatol a magánéletbe, de problémát jelent „az arrogáns feminizmus, a genderizmus és a multikulturalizmus” előtérbe helyezése is.

Klaus úgy vélte, a jelenlegi uniós rendszer az európai társadalom három fő tartópillérét ássa alá. Először, a nemzetállamokat és azok szuverenitását. Másodsor, a családot – mivel támogatja a melegházasságot, és megkérdőjelezi a „természetes szexuális orientációt”. Harmadrészt pedig megkérdőjelezi az emberi természetet – az uniós elit szerinte új embertípust akar létrehozni, melyet ő csak „homo Bruxellarumnak” nevez.

És mi volt a volt miniszterelnök és államfő válasza az előadás ele-

jén feldobott kérdésre, miszerint áldás-e az EU-tagság, vagy inkább átok? Úgy felelt, vegyes áldásként nézhetünk rá, ugyanis a tagságnak van pozitív és negatív hozadéka is. Kétségtelenül előnyösnek találta az európai társadalmak megnövekedett nyitottságát, a határok lebontását, és az áru, tőke, szolgáltatások, emberek szabad áramlását. Azonban konklúzióként elmondta: a megnövekedett bürokrácia, a felesleges szabályozások, az 1993 után vett demokrácia leépítése negatív tényezők, ezt kimondani pedig „kell lenni bátorságunknak”.

Végül Klaus közönségkérdésekre is válaszolt. Többek között igen kritikusan vélekedett az euróról, szerinte a pénzügyi szuverenitást a tagállamoknak semmiképp sem szabad feladniuk. Úgy vélte,

az uniónak csak a gazdasági részét kellene megtartani, és sem politikai, sem pénzügyi központosságra nincs szükség. Az eurót illetően megjegyezte: a közös valuta olyan, mintha egy ruhagyár csak a leggyakoribb méretben gyártana ingeket. Ez az elképzelés viszont azért hibás, mert hiába az a méret az átlag, felmerülhetnek más igények is, ahogyan nem jó az sem, ha Németország és Görögország valutája egy árfolyamon van. A visegrádi együttműködésről szkeptikusan vélekedett: bár szerinte jó, hogy a migráció és a kvóták kérdésében közös álláspont született, Klaus már nem olyan biztos abban, hogy a V4-ek egy irányba fognak továbbmenni, mivel Brüsszel mindent meg fog tenni azért, hogy ezt megakadályozza. ✎

KAZAH-MAGYAR FELSOÓKTATÁSI CSÚCS A CORVINUSON

2018. február 28-án a Corvinus adott otthont a Magyar Rektori Konferencia szervezésében megvalósuló első magyar-kazah rektori fórumnak. Az esemény célja a két ország felsőoktatási együttműködésének elmélyítése volt.

A találkozó házigazdájaként Láncki András, a Corvinus Egyetem rektora köszöntötte a résztvevőket.

Láncki András arról beszélt: az ilyen események remek lehetőséget kínálnak egymás megismerésére és a kapcsolatok élénkítésére.

A rektor hangsúlyozta azt is, hogy a Corvinus elkötelezett a közép-ázsiai térséggel való együttműködés erősítésében, amelyet

az Egyetemen tavaly megalapított Közép-Ázsia Kutatóközpont is bizonyít.

Kairat Abdrakhamanov kazah külügyminiszter azt mondta: Kazahsztán az ország megújításának fontos elemeként tekint a felsőoktatás modernizálására, amelyhez kitűnő példát jelent számukra Magyarország. A külügyminiszter kiemelte, hogy a Stipendium Hungaricum program és más lehetőségek keretében már jelenleg is sok kazah diák tanul Magyarországon, de az együttműködés még további is erősíthető, amelyhez fontos lépést jelent a most megvalósult rektori találkozó.

A fórumon 25 magyar és 22 kazah intézmény vezetője vett részt. A fórummal párhuzamosan Kairat Abdrakhamanov külügyminiszter megbeszélést folytatott a Stipendium Hungaricum program keretében Magyarországon tanuló kazah hallgatókkal, akik pozitív tapasztalataikról számoltak be az Egyetemről és Magyarországról is. ✎

TRADÍCIÓBÓL ÜZLET

MAGYAR BRANDEK ÚTJA AZ ÖTLETTŐL A HÍRNÉVIG

SOMODY EVELIN ▸

Gumitalpú dorgo, habos kakaó és gyanta füst. Egyikről sem gondolnánk, hogy egy-egy csúcskategóriás márka alapköveiként szolgálhatnak, pedig pont így történt ez a Dorko, a Cserpes Sajtműhely és az Ilcsi Szépitő Füvek esetében. A három márka képviselői: Tolnai Viktória, Cserpes István és Molnár Ferenc a Média 2.0 Magyar márkák kommunikációja című meetupján beszéltek tapasztalataikról, a fogadtatásról és a feltörekvésről a konkurenciák mellett magyar céggként.

Bár a Cserpes és az Ilcsi nagyon sok közös értéket tudhat magáénak a kézművesség, családi vállalat és eredeti receptúra mentén, a Dorko sem panaszkodhat, hiszen folyamatosan magyar hírességekkel társul, hogy lépést tartson a fiatalok igényeivel, minden termékét egy-egy művész tervezi.

Rengeteg olyan ismert márka van, amiről sokan nem tudják, hogy magyarok, így lehet ez a Dorkoval is, elsőre nem hangzik annak, pedig akárcsak a Tisza, a Budmil vagy a Retro Jeans magyar. Esetünkben egy köznyelvben elterjedt szóval, a dorgoval indult minden, ugyanis létezett Dorogon egy gumigyár, ahol jellegzetesen gumitalpú és gumiorrú cipőket gyártottak, ezeket nevezték dorgonak. A hetvenes évektől ez a kifejezés átalakult dorkóvá, ami a későbbi márkanevet is ihlette. Egyrészt tudatos, másrészt találó névválasztás volt az ugyancsak gumitalpú fiatalos cipőkhöz, ezzel a felütéssel visszahozva azokat a divatba.

A Cserpes kezdetben nem márkaként indult, nagykereskedők és éttermek beszállítói voltak, de jól jött nekik, hogy a magyar márkák egy időben gyengültek, így lehettek a vakok között félszeműek, ahogy Cserpes István mondta. Azonosították a nevet az eladóval, ami aztán márkanévvé vált. Bár 2004-ben a csőd szélére kerültek, sikerült megtalálniuk az arany középutat prémium kategóriás termékek előtérbe helyezésével, elhagyhatták a tömegek által telített alsóárkategóriás szintet.

Nem kellett körítés az idén hatvan éves Ilcsinél sem, ahol Molnár Dánielnél, Ilcsi néniel, a krémeiket készítő kozmetikusokkal azonosították a márkát és a szakértelmet. A terjesztés nem reklámokkal, hanem kozmetikusokkal történt, akiket Molnár Ferenc, Ilcsi néni fia és a cég

tulajdonosa személyesen, egy piros tárcsás telefonnal hívott fel, hogy van-e kedvük továbbképzésen részt venni. Ahogy említette: „anyukám negyven éves tapasztalata ötvöződik a magyarországi értékekkel a krémekben”, utalva ezzel a hazai gyógyfüvek felhasználására a termékekben, amiket azóta hungarikumnak minősítettek.

A magyar termék azonban mára nem eléggé húzónev, a fogyasztók egyre reklámellenesebbek, és a minőség kezdi felülmúlni a árucikkek származási helyét a fontossági sorrendben. Bár még vannak, akik előnyben részesítik a magyar termékeket, fontos a saájághagyomány marketing is. Cserpesék ezt kóstoltatással, a Dorko kollaborációkkal (például a Halott Pénzzel dobnak ki közös terméket), míg Ilcsiék háza táján főleg a kozmetikusok terjesztik a hírnevet és a minőséget, akik továbbképzéseken sajátítják el a ter-

méktípusok hatását és használatát.

Mindhárman előnyösnek látják, hogy hazai márkaként indulnak a hazai piacon, de külföldre is ugyanolyan minőségben készítik termékeiket, különösen fontos ez a Cserpesnél és az Ilcsinél. Cserpes István szerint ki kellett várni, míg a multik is nyitnak a magyarok felé, az Auchan például már megtette, de van olyan magyar lánc is ami ellenáll. Cipőket tekintve nincs gond a magyarsággal, de egy „olasz cipő” mellett még mindig kevésbé húzónev. Ennek ellenére a Dorko is már nemzetközileg ismert brand lett, a milánói MICAM kiállításon bemutatott lábbelikkal. A Cserpes és az Ilcsi főleg a határon túli magyarok körében hódít, de Molnár Ferenc kiemelte, hogy Erdélyben a román kozmetikusok is elfogadják az Ilcsit.

A minőség fontosságában mindhárman egyetértenek, de eltérő

pályákban is van valami közös és pénzben nem mérhető: a hozzáadott érték. Cserpes Istvántól – aki a termék belsőjét, nem a csomagoláson villantott díjakban méri – már a Danone is kért tanácsot joghurtjaival kapcsolatban. Tolnai Viktória a vevőkre való figyelmet és egyediséget tartja meghatározónak, a Dorko egyik sikeréért említette, hogy Bercsényi Balázs is tervezett cipőt kollekciójukba, aki azóta már New York egyik legjobb tetováló szalonjának, a Bang Bang alkotójaként, Rihannának is készített már tetoválást. Molnár Ferenc már gyerekkora óta figyelemmel kísérhette az Ilcsi fejlődését: „Ott-hon nem a gulyás, hanem a krém állt az edényekben.” Ő is úgy gondolja, hogy öntömjénezés helyett a szakmai tartalom a lényeges: „Szeretem úgy végezni a munkám, hogy közben tükörbe tudjak nézni.”

MAGYAROK A DIVATVILÁG KAPUJÁBAN

CSONTOS KATA

New York, Párizs, Milánó – a divat ismert fellegvárai mellett Kelet-Európában nem nagyon találni divatfővárost. A régióban nincs hagyománya a divatheteknek és a designer darabok viseletének. Az átlagkeresetből megfizethetetlen designer darabok helyett a luxusmárkák dizájnainak megfizethető áron való másolására épülő fast fashion hódít. Az olcsó, plázában kapható tucatruhákat gyártó üzletek vásárlói mellett azonban Budapesten megjelent egy új generáció, amelynek képviselői szívesen nyitnak az egyedi, minőségi ruhadarabok felé.

USE UNUSED

A contemporary fashion, azaz a kisebb szériaszámú, valamivel drágább tervezői márkák a 21. század elején jelentek meg a magyar divatvilágban. 2017-es megszűnéséig a USE unused volt a nemzetközi szinten legismertebb magyar contemporary brand. Godena-Juhász Attila és Tóth András, a márka két alapítója 13 éve azért hozták létre a USE unused-ot, hogy betöltsék a fast fashion és a high fashion közötti piaci rést, és egyedi darabokat áruljanak megfizethető áron. A márka működése alatt kollektívák Magyarországon és Európa vezető divatmagazinjainak címlapján és divatanyagában szerepeltek. Legnagyobb sikerüket a hazai és külföldi sajtóban is elismert 2016-os riói nyári olimpia magyar sportolóinak tervezett formaruhájával érték el.

A koncepció mégis veszteséges volt, ezért a két tervező úgy döntött, hogy A&Dris néven, teljesen új üzleti modellel folytatja a munkát az ázsiai piacon. Az új márka gyártása teljes egészében Kínában zajlik, ami gyorsabbá és olcsóbbá teszi egy-egy

kollektív elkészítését. A DFO nemzetközi divatmárkamenedzselő és -fejlesztő cég hárommillió eurós befektetésével a fiúknak kizárólag a tervezéssel kell foglalkozniuk, míg a tapasztalt cég rutinosan adja mögéjük a stabil hátteret, beleértve a pénzügyek intézését, a logisztikát és a sajtómenedzsmenetet. A siker szinte garantált: nincs kockázat, a kereslet pedig nagy. Tóth András tervező a Forbes-nak tett nyilatkozatában kiemelte: „Európai tervezőként egy olyan esztétikumot tudunk behozni a kínai piacra, mely különleges és izgalmas számukra.”

NANUSHKA

Sándor Szandra 2005-ben alapította meg a Nanushkát, ami hamar népszerű nemzetközi rajongótáborra tett szert. 2016-ban a GB & Partners többségi részesedést vásárolt, és háromszázmillió forintot fektetett a Nanushka fejlesztésébe. A hatás nem maradt el: az elmúlt két évben megtriplázódtak a bevételek, és megérkeztek az első megrendelések a „nagyoktól” is. A Nanushka bekerült a világszerte ismert Net-A-Porter luxus márkákat értékesítő webáruház, illetve a londoni Browns üzlet kínálatába, 2017-ben pedig önálló standdal volt jelen a párizsi Galeries Lafayette áruház karácsonyi vásárán.

Ezek után eljött az idő, hogy a Nanushka a New York-i divathéten is bemutatkozzon. Mivel a költségvetési keret egy megszokott kifutós divatbemutatóra még mindig nem lett volna elég, ezért inkább prezentációt tartottak egy villában, ahol a modellek egyhelyben állva pózoltak a kollektív darabjaiban a kritikusok és a potenciális vásárlók előtt. A február 11-i bemutatón több mint háromszázan vettek részt a nemzetközi divatipar krémjéből. A Vogue.com, a New York Times, a Harper's Bazaar és az amerikai Forbes is elismerő cikket jelentetett meg a márkáról, amelynek ruháit az elmúlt hetekben olyan hírességek viselték,

mint Lucy Hale, Jennifer Lawrence és Saoirse Ronan színésznők, illetve Dua Lipa énekesnő.

ÁERON

Egy másik sikertörténet az Áeron divatmárkához kötődik, melyet 2012-ben alapított Áron Eszter tervező. Hozzá csatlakozott három évvel később ügyvezető igazgatóként Lászlóffy Vivien, akit 2017-ben az amerikai Forbes magazin Magyarország legígéretesebb üzletasszonyának nevezett, miután felkerült a 30 év alatti tehetséges európai fiatalokat felvonultató listájára.

Áron Eszter már legelső kollektívájával kilépett a nemzetközi piacra, amikor szerződést kötött egy nívós New York-i ügynökséggel. A márka azóta is folyamatosan halmozza a sikereket, legutóbb a Mercedes-Benz választotta Áron Esztert design-nagykövetének, így az Áeron Madridban is bemutatathatja 2018-as tavaszi/nyári kollektíváját.

A márka eladásai évente megduplázódnak, 2017-ben a legnagyobb bevétel Ázsiából származott: Japánban a neves Isetan áruházban, illetve a Tomorrowland üzletlánc boltjaiban árulnak Áeron ruhákat, de Dél-Korea, Kína és Hong Kong szerte fellelhetők a kollektívák darabjai. Az ázsiai országok mellett legtöbbször a Benelux államokban viselnek Áeront.

A divatvilág távolinak tűnő, elit közegebe egyre több magyarnak van belépője. Bár a legtöbb magyar vállalkozásnak az indulást követő kezdeti időszakban ritkán sikerül nyereségesen működni, a fentebb említett márkák és tervezők jó úton haladnak, hogy tehetségük és kitartásuk révén a legjobbak közé emelkedjenek. ✎

MATUZSÁLEM MAGYAR MÁRKÁK

KRÁMLI SZABOLCS JÓZSEF ▾

E havi számunkban a magyar márkák jelentős szerepet kaptak. Ennek kapcsán készült el az alábbi válogatás, amely négy, századforduló előtti gyökerekkel rendelkező, ma is élő márkát mutat be.

DREHER

Dreher Antal osztrák nagyiparos 1862-ben vásárolta meg

a Kőbányai Serház Társaságot, így osztrák (Schwechat), cseh (Měcholupy), és horvát (Trieszt) sörgyára után egy magyarral lett gazdagabb. Mivel egy évvel később elhunyt, így sörfőzdéit fia, ifjabb Dreher Antal vette át: modernizálta a gyárakat, melyek össztermelése 1890-re meghaladta az évi egymillió hektolitert. Ő még életében a kőbányai gyárat három fia közül Jenőre bízta, aki 1907-től kezdődően azt az anyavállalattól független magyar céggként irányította. Folyamatosan vásárolta fel versenytársai részvényeit, majd az első világháborút követően egyesítette a hazai sörgyarak jó részét. Az így létrejött vállalat uralta a hazai piac 70 százalékát. Az államosítás elérte a Dreher is, melyből megalakult a Kőbányai Sör- és Malátagyár. A rendszerváltást követően ezt megvásárolta egy dél-afrikai vállalat, amely 1997-ben a Dreher név használatát is megvette. Azóta a Dreher Sörgyarak Zrt. hazánk legnagyobb sörgyára.

HERENDI

Fischer Mór 1839-ben k o m o l y tőkét moz-

gósítva társtulajdonos lett Stingl Vince herendi porcelánműhelyében, melynek 1840-re kizárólagos tulajdonosává vált. A kor igényei a magas minőségű termékek gyártásának kedveztek, így Fischer és munkatársai belekezdtek világhírű porcelángyarak utánpótlásába. A márka hamar felfutott: megrendelői között a magyar főúri családokon túl szerepelt még Viktória angol királynő, Ferenc József, a Perzsa sah és a Rothschildok is. Az 1870-es évek közepén Mór fiainak adta át a stafétát. Ők olcsóbb tömegáru

kezdték gyártani, ám a váltás nem volt sikeres, így cégüket 1884-ben kénytelenek voltak eladni az államnak. Így alakult meg a Herendi Porcelángyár Rt., melynek élére a millennium évében Fischer Mór unokája, Farkasházy Fischer Jenő került. Ő a szecesszió jegyében kezdett termelni, később váltottak a népies stílusra. A szocialista éra nem okozott törést a manufaktúra életében, amely ma az állam és saját korábbi és jelenlegi dolgozóinak tulajdonában van.

PICK

A szegedi márka alapja it Pick Márk fektette le 1869-ben,

amikor terménykereskedést alapított, ám hamar felfedezte az eleinte csak „melléküzemben” folytatott szalámikészítésben rejlő potenciált. A századfordulóra a Pick szalámi világmárkává, a vállalkozás a hazai élelmiszeripar egyik vezető üzemé-

vé vált. A két világháború nehezen érintette a vállalatot, a köztes időszakban viszont újra piacvezető tudott lenni – többek közt azért, hogy kifejlesztették a nyári szalámikészítést is. A negyvenes és ötvenes évek államosításai és anyagellátási nehézségei nem kímélték a Picket sem, így a szalámigyártás is visszaszorult. A fellendülésre azonban nem kellett a rendszerváltásig várni: a '70-es évek közepén az üzem átveszt egy milliárdos nagyságrendű fejlesztésen. A privatizáció nem törte meg a márka népszerűségét, a Pick téliszalámi (és a szintén Pick által gyártott Heinz téliszalámi) ma már hungarikum.

TUNGSRAM

Egger Bernát távírógépgyárából kifejlődve alakult meg az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. 1896-ban, Újpesten. 1911-ben elkezdődött az 1904-ben szabadalmaztatott volfrámszálas izzó gyártása, amely

a korábbiaknál fényesebb és hosszabb élettartamú volt. A terméket Tungsrám néven forgalmazták, mely a volfrám angol (tungsten) és német (wolfram) névváltozataiból származott. Ez a név a legtöbb európai országban egyet jelentett a világitással közel egy évszázadon keresztül. 1922-ben kutatólabor alapult a gyáron belül, amely sokáig motorja volt a vállalat technológiai innovációinak. A második világháború súlyos károkat okozott a gyáregységekben, a gyártás 1948-ban mégis újból elindult. A szocializmus alatt több különböző elektronikai gyárat is „hozzácsaptak” az 1984-ben Tungsrám Rt.-re keresztelt állami vállalathoz. A rendszerváltást követően több tranzakción keresztül 1994-ben a kizárólagos tulajdonos a General Electric lett. A GE idén bejelentette, hogy az európai, afrikai, közel-keleti és törökországi fényforrás üzletágát eladja a GE Magyarország korábbi elnökének, aki a jövőben termékeit ismét Tungsrám márkánéven kívánja forgalmazni. ✎

MÁRKAMUSTRÁ, AVAGY A BRANDEK BÍRÁLATA

MENYHÉRT DORKA ▾

Vásárlóként és fogyasztóként bizonyos márkák jobban vonzzák az embert. A szimpátia oka lehet a megszokás, a trendek meglovgalása vagy akár egy jól eltalált logó figyelemfelkeltő hatása. De mit is nevezünk erős márkának?

ICBC

amazon

Walmart

 AT&T

verizon

 Microsoft

 SAMSUNG

Google

A Brand Finance mint a világ egyik vezető, független stratégiai tanácsadó és üzleti értékelő vállalata minden évben elkészíti a márkák rangsorát. A cég a „Royalty Relief” megközelítést használva számítja ki egyes márkák értékét, profittermelő-képességét. A módszer magába foglalja a jövőbeli eladások megbecslését, valamint a „royalty rate” kiszámítását, azaz a márkához köthető licencdíjat.

Ahhoz, hogy bővebb képet kapjunk a márkák értékelési rendszeréről, hét lépésen kell végigmennünk. Elsőként kiszámítják a márkaerősségi indexet (BSI – Brand Strength Index), olyan tulajdonságok alapján, mint a márkához való

érzelmi kötődés vagy pénzügyi teljesítmény – ezt egy pontszám jelöli egy egytől százig terjedő skálán. A számításhoz a világ legnagyobb, márkákat tartalmazó adatbázisát használják, amely figyelembe veszi a márkaértéket és a márkaszemélyiséget is. Második lépésként meghatározzák a „royalty rate” nagyságát az adott szektorra az engedélyezési megállapodások alapján, harmadszor pedig a BSI segítségével megkapjuk a royalty rate százalékát. Ezek után meghatározzák a márkaszemélyiség bevételeket, megbecsülve, hogy az anyavállalat bevétele melyik brandnek tulajdonítható. Az utolsó három lépésben már a jövőbe tekin-

tenek, meghatározzák a lehetséges jövedelmet összevetve a gazdasági növekedéssel; végeredményként megkapjuk a márka értékét, amely a nettó jelenértékkel egyezik meg.

A márkák erőssége – a korábban említett BSI – tulajdonképpen a brand teljesítménye versenytársaihoz képest. Az előny okai néha megfoghatatlanok, ám egy márka erősségének meghatározásához három szempontot kell figyelembe venni. A marketingbefektetés, amely az értékesítésen felül a későbbi márkahűséget alapozza meg. A márkaérték, amely azt mutatja, hogy a részvényesek, vásárlók és különböző érdekcsoportok szemében az adott márka milyen helyet

foglal el; valamint ezek hatása az üzleti teljesítményre. Utóbbi szempont már számokban (pénzben) mutatja meg a márka sikerességét.

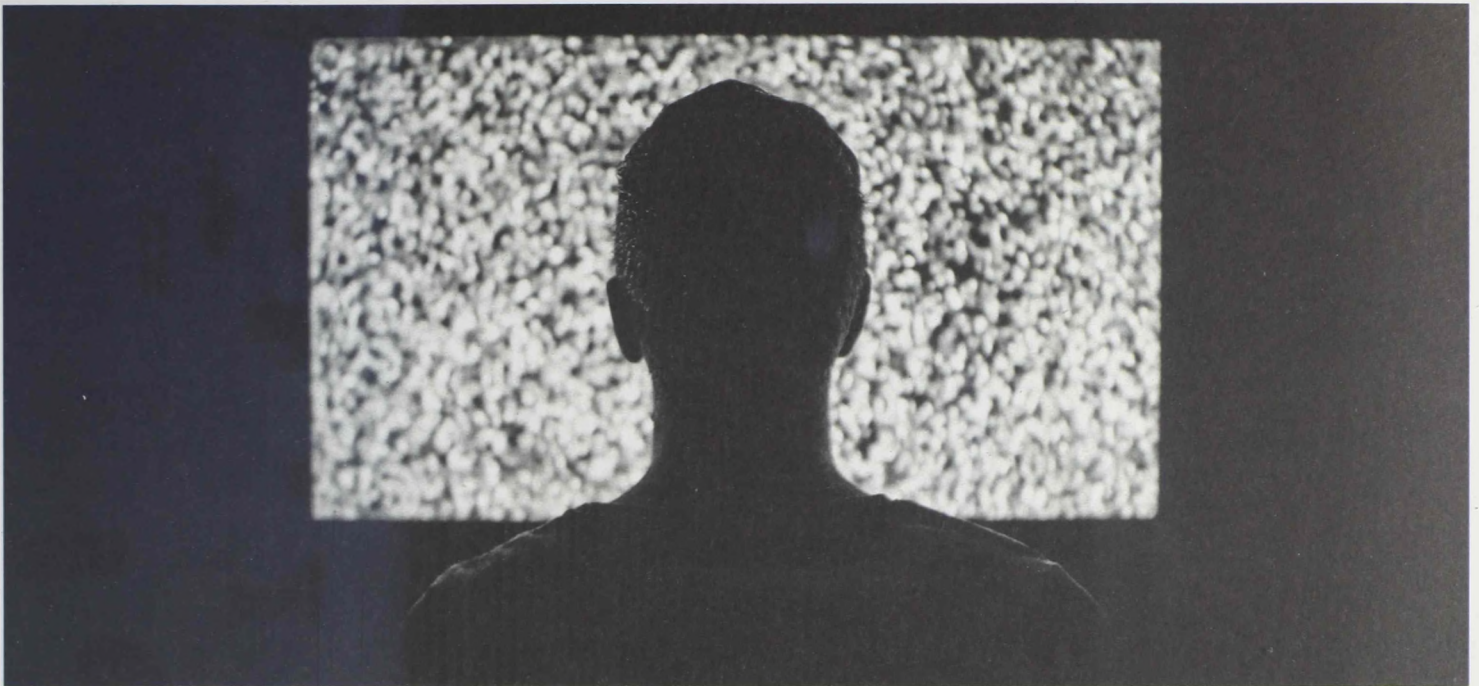
Az elméleti talajt elhagyva, nézzük meg, melyik a legsikeresebb márka az elemzések szerint – az összesítést 2018 februárjában publikálták. Tavalyi harmadik helyezését felülmúlva, két óriás versenytársát megelőzve (Google, Apple) idén az Amazon került a csúcsra. Az internet legnagyobb piaca 42 százalékos márkaérték növekedéssel büszkélkedhet, ami dollárban 150,8 milliárdot jelent. A tavalyi győztes Google idén a harmadik helyre került, míg az Apple megtartotta a második helyet.

ITT AZ ÚJABB FALMÉREGETÉS IDEJE?

KÖRKÉP A KERESKEDELMI TV-CSATORNÁK LEGFRISSEBB MŰSORAIRÓL ÉS A BIZTOS CSAK VÉLETLEN EGYBEESÉSEIKRŐL

SZENYÉRI VIKTÓRIA ▾

Valószínű, hogy nem csak nekem tűnt fel a hasonlóság az RTL Klub és a TV2 jelenleg futó esti kvízműsorai között. A két rivális csatorna programja között már olyan szintre emelkedtek az egyezések, hogy a laikusoknak is szemet szúr.

AZ RTL Klub *A fal* című szórakoztató kvízshowja és a TV2 *Piramis* című műsora olyannyira egyforma, mintha nem is két különböző adás lenne. Leszámítva, hogy kicsit más a játéktér és különbözőek a szórakoztatóelemek és persze műsorvezető személye sem ugyanaz. De a játék menete, a fal vagy piramis megléte, a labdák szerepe a nyeremény és bukás lehetőségénél mind-mind azonosak. Ha nem tudom, hogy más a program neve, azt hihetném, egy műsor fut két csatornán párhuzamosan. Ha valamelyikük előáll egy ötlettel, akkor a másik igyekszik minél hamarabb egy szinte ugyanolyanval elrúkolni, annak érdekében, hogy megtartsa a nézőit.

A programmásolás, műsorvezető-elcsábítás, klisélopás, ötletszivárogtatás eddig sem volt ismeretlen jelenség, de emellett törekedtek arra, hogy újítsanak, valamiben különbözzenek a rivális adótól. Ez már azonban nincs így. Hogy a

szóban forgó kvízműsorok kapcsán éppen ki lopott kitől, nehéz lenne elfogulatlanul megállapítani, hiszen számos hasonló stílusú műsort változtatnak a programlistájukon.

Ugyanakkor meg szeretném jegyezni, hogy mindkét kereskedelmi csatorna showja alapvetően szórakoztató és nézhető. Bár inkább a látványelemek és a szerencsefaktorok dominálnak az játékokban, nem a játékosok tudására helyezik a hangsúlyt, szemben egy hagyományos kvízműsorral. Mert hol vannak már például a *Legyen Ön is milliomos* legendásnak számító adásai? Az a show, ami egy ideig az ország legnézettebb műsora volt és milliókat vonzott a képernyő elé minden hétköznap. A mára kultikussá vált adást azóta sem sikerült megközelíteni az utódoknak.

Méltó utódok tündöklése és bukása

Bár hozzá kell tenni, hogy az MTVA *Maradj talpon!* adása pár éve

nagyon sikeresnek számított és a játék reneszánsza idején sokan azt gondolták, végre megint van egy igazi kvízműsora az országnak. Sajnos azonban az esti programot – mely számos egyetemünkön tanuló hallgatót is játékosai közt tudhatott – több, mint két éve megszüntették. Ennek okára sosem derült fény, a pontos tényeket azóta sem hozták nyilvánosságra.

A játék ugyan megbukott, azonban Gundel Takács Gábor mégsem hullott az adással együtt a mélybe. A februárban újraindított *Áll az alku* régi-új házigazdájaként tért vissza a műsorvezető a képernyőre. Az ismert tévés alak kiváló marketingfogás volt a TV2 részéről, hiszen már maga Gundi személye is sokakat ösztönöz az adás megnézésére.

A tárgyi műveltségre csak elszórtan épülő adás szinte teljes mértékben a szórakoztatásra megy rá, ahol kizárólag a szerencse számít, ez is az egyik oka, hogy a gameshow a jelentkezőket is nagy számban

vonzza. Az adásban szereplő játékosok mindenhol jönnek, néha a hozzánk legközelebb eső helyekről is.

Összességében el szeretném mondani, hogy itt ezzel a cikkel nem az volt a célom, hogy leszóljam vagy népszerűsítsem a különböző kvízműsorokat, csupán egy gyors körképet akartam adni, hogy mi is a helyzet jelenleg a kereskedelmi csatornák adásainak háza táján. Azt láthatjuk, hogy a két rivális között a versengés sosem fog véget érni, sőt talán csak egyre jobban elmérgesedik majd a helyzet. Azonban be kell látni, hogy mindkét csatorna tud valamit, hiszen mind nézőik, mind ambíciózus jelentkezőik a showműsorokra jócskán akadnak nekik. A cikket csupán figyelemfelkeltésnek szántam, hogy egy kicsit más szemmel nézzük ezeket az adásokat és ki tudja, lehet, hogy olyan valakit is majd látni fogunk a showkban, akik mellettünk hallgatják az egyetemi előadásokat nap, mint nap. ✎

AZ IMPROVIZÁCIÓ ÉS A TÁNCTERÁPIA HATÁRÁN ELŐADÁS SZÜLETIK

PALOTÁS ZSUZI

Az ArtMan Egyesület égisze alatt működő Tánceánia Együttes különböző képességűek táncsoportja, amelynek egyik vezetőjével, Farkas Dorkával beszélgettem közelgő előadásuk kapcsán. A próba pár percére is bepillantást nyerhettem, egészen különleges élmény volt látni a szó szerint örvénylő energiákat, amikben egészen elveszett a jelentősége annak, ki él fogyatékkal, ki hány éves és ki honnan jött.

Ketten vagytok ennek az előadásnak az alkotói. Itt nem egy történetet meséltek el, hanem energiákkal dolgoztok. Hogyan tudtok együttműködni, egyeztetni az elképzeléseiteket?

Egy régebbi, a *Fehér* című előadásunkra támaszkodunk, az ebben korábban megjelenő táncokat, témákat, konkrét mozgásos helyzeteket, gondolatokat, igényeket és viszonyulásokat járjuk most is körül. Az ArtMannal elég gyakoriak a több személyes vezetések, ebben Gál Eszterrel és Kálmán Ferencsel – az előadás másik két alkotójával – nagy tapasztalatunk van. A folyamatos, heti szintű foglalkozáson nagyon változó módon jelenünk meg mi mint a csoport vezetői. Van, hogy az egyikünk irányít, a másik besegít, olykor egyenlő mértékben érvényesülünk. Most fordult elő először, hogy nagyon eltérő véleményt formáltunk. Ám a vitánk hamar meddővé vált, hiszen improvizációra építünk, és a szereplő maga fog ott és akkor döntést hozni.

Tehát minden előadás más, és hogy majd mi lesz majd élőben, azt nem tudjátok.

Egyedül a struktúra adott, például az, hogy ki kivel táncol, hogy a zenében milyen motívumok vannak, mi a téma és mi mennyi ideig tart. Megvannak a jelenetek is, de nincsenek milliméterre kidolgozva, mint egy koreográfiánál. A jelenetekben belül pedig mindenki magát adja. Akkor is éreznünk kell az időkeretet, mikor nagyon belemerülünk egy-egy hangulatba. Ebben segít nekünk a fény, a zene és persze a többiek.

Tabutémákról beszélhetünk nálatok?

Minden találkozást egy beszélgető körrel kezdünk, ahol mindenkinek van ideje arra, hogy megnyilvánuljon. Aki nem tud beszélni,

vagy csak jeleket tud adni – igent és nemet – esetleg nagyon kevés szóval beszél, nála is megpróbáljuk felszínre hozni, hogy mit szeretne megosztani. Viszont az, hogy ott mi hangzik el, és ki mit hoz az életéből az meghatározza azt, hogy mi hogyan vagyunk együtt utána. Nem biztos, hogy azon fogunk dolgozni és azt exponáljuk, de mindenképpen ott lebeg a térben. Úgy gondolom, hogy ilyen értelemben nincsen tabutéma. Ez egy biztonságos kör, nem kerül ki, ami itt elhangzik.

Célotok, hogy a fogyatékkal élőknek könnyebb legyen az integráció a társadalomba. Ti ennek a törekvésnek az eredményéből – akár visszajelzéseken keresztül – mennyit éreztek?

A mottóunk úgy szól, hogy „Közös alkotói tér létrehozása – a tánc és a terápia eszközeivel – értékeink és sérüléseink mentén – az elfogadóbb társadalomért.” Az egyesületben nagyon sok fajta tevékenység folyik, ebből csak az egyik, mikor színpadon vagyunk. Nyilván ez leglátványosabb, és segíti, hogy a hírünk szájról szájra terjedhessen.

A nézőktől pedig kapunk pozitív visszajelzéseket, persze. A színpad az előadónak – akik különböző képességű emberek – egy nagyon kiemelt, exponált és kiszolgáltatott állapot. Ugyanakkor a néző számára mégis biztonságot ad, hiszen van köztük egy távolság. Előadásaink próbálják áthidalni azt az axiómát, hogy „ha valami nagyon távoli, nagyon ismeretlen, az furcsa vagy ijesztő”, ami sajnos egy eléggé elterjedt hozzáállás a magyar társadalomban a mássághoz. Viszont nem szeretnénk megspórolni azt, hogy a nézők egyenként ezt megemésszék és megfogalmazzanak valamit róla magukban.

Az előadásotok nagyon személyes és mindenki magából építkezik, nem egy szerepbe bújik bele. Előfordul olyan, hogy nehézségek adódnak abból, hogy valaki nem akar annyit mutatni magából?

Ezen még nem is gondolkoztam, hiszen annyira hétköznapi dolgokkal dolgozunk, mint időzítés, távolság, érintés, viszonyulás, ritmus és testi jelenségek. Itt nem arról van szó, hogy vannak profi táncművészek

és sérült előadóművészek, hanem ők olyan emberek, akik ide járnak és szeretnének ebben az előadásban részt venni és táncolni. Van, aki főiskolára jár és van, aki gyakorló pszichológus. Vajon ez most könnyít van nehezít azt nem tudom, de éppen ezért vagyunk mindannyian egyenértékű alkotóként jelen.

Hogyan áll össze a csoport, van lehetőség a csatlakozásra?

Azt a csoport dönti el, de rendezünk nyitott alkalmakat is. A múlt félévben a Magnet Bank által kiírt pályázat tette lehetővé az ArtMannak, hogy októbertől decemberig öt alkalommal *inkluzívjameket* szerveztünk, egy biztonságos alkotói teret, ahova bárki eljöhett. Döbbenetes volt tapasztalni, hogy mekkora az érdeklődés. Fantasztikus látni, hogy tényleg van igény az emberekben erre. Jó együtt lenni egy kicsit másfajta figyelemmel, megváltozott tudatállapotban, biztonságos közegben, ahol magad döntöd el azt, hogy kivel mennyit és hogyan, de együtt. Az érdeklődők április 8-án egy kis ízelítőt kaphatnak az ArtMan Napon, a Trafóban. ✍

LOPNI JÓ, FŐLEG PILLANATOKAT

PALOTÁS ZSUZI ▾

– Fázom. Te is?
– Nem, még nem.
– Még húsz perc és kijöhetünk.
– Félek.

A játékboltból szépen lassan kiszállingóztak a vásárlók és a pénztárgép utolsó kattánása után már csak azt lehetett hallani, ahogy kettőt fordítanak a kulccsal a zárban. Talán még egy elhaló, de annál keserveesebb sóhajt is hallani véltem az ajtó záródása előtt. Biztosan elfáradt a pénztáros kisasszony a gyerekek egész napos ricsajától. Elképzeltem, ahogy hazamegy, a lakás ajtaját már csak fél kézzel zárja be és a táskáját a földre dobja. Útban a hálószobája felé kigombolja az ingét, kibújik belőle, majd megláztatja az övét és nem törődve azzal éppen, hogy áll a haja, ledől az ágyba. Úgy marad egészen reggelig. Annyira kimerült, hogy képtelen lesz összekanalazni magát és ugyanabban a pózban fog ébredni. Nyitás már régen el fog múlni, a gyerekek pedig az ajtóban toporognak majd.

– ... gyeriünk! – éreztem egy csipést a karomon.
– Aú! Hagyjál már, csak biztosra akarok menni.
– A te ötleted volt, mégis itt ábrándozol már öt perce. Nézd, itt van a Szörnyek a Holdon új része! Apát sosem vettem volna rá, hogy megvegye nekem.
– Király! Én meg hozom azt a VR szemüveget, amiről meséltem múltkor!

A sorok között kutakodtam és megint előtört az a bizsergető érzés. Végigsimítottam a játékok dobozán és megállíthatatlan vágyat éreztem arra, hogy mindegyiket elcsenjem. Persze képtelenség lett volna kivinni a boltból, így ott hagytam őket. Bár magamat is ott tudtam volna hagyni, hogy ne kelljen elszakadnom tőlük és még sokáig, nagyon sokáig játszassak mindegyikkel. Addig, amíg meg nem unom. Örökké. Amint erre a szóra gondoltam, eufóriát éreztem magam körül kialakulni. Még valamikor apa mondta, hogy milyen is az. Pontosan azt éreztem, amit leírt nekem akkor. „Kisfiam, az olyasmí, amit akkor érzel, ha abból, amit nagyon szeretsz, abból nagyon sok van és miután az a valami már nincs veled, akkor is úgy érzed temérdek van még.” Ezzel a gondolattal és a VR szemüveggel a kezemben léptem ki a boltból.

– Futás! – bökött oldalba a barátom.
– Mi?
– Süket vagy? Beindult a riasztó!

Valójában nem igazán tudtam merre rohanunk, de követtem. Zötyögött bennem egy cseppnyi sajnálat a csinos pénztáros kisasszony iránt, egy kicsivel több megbánás az hidegben egyedül hagyott eufória iránt, de nem tudtam magamban felkutatni semmilyen rosszszagú nevezhető érzést, ami magamat és a frissen lopott szemüveget illette volna. Esméletlen sebességgel rohantunk keresztül a városon, a forgalom körülöttünk gyűrött, recsegő zeneként kísért minket. Az első lopásom gondolata pedig kellemesen simogatott. ✎

FALFIRKÁK

KEMÉNY GABRIELLA ▾

1
Remélem, hogy az a róka a Ménesi útról,
aki olyan okos volt,
hogy körülnézett a járdán,
mielőtt az úttestre lépett volna,
most is nagyon boldog valahol.

2
Még van egy kis apróm valahol,
vissza kéne másznunk az éjszakába
és újra kipróbálni
azt a játék automatát,
hátha nyerek egy másik életet

3
Az egyik szobornál
műzlit ettem reggelire,
a másiknál azt mondtad,
szép vagyok, amikor szenvedek.
Most akkor melyik melyik?

4
Kész szerencse, hogy előtte is boroztam,
és az előtt is hallgattam zenét,
hogy megismertelek.
Nem kerülök egyet sem a törzshelyeink
közül: régóta áll már itt ez a város.

5
Akkor sem randiznék veled
többször, hogyha nyolc évesek
lennénk megint és a gyűjtő-
füzeted tele lenne
világító matricákkal

6
Az a baj, hogy olyan ember
vagyok, aki ha rátapos egy
katicára, utána egész nyáron
következetesen menti
a bogarakat a Balatonból. ✎

A szerző további verseit
az [instagram.com/zsebuniverzum](https://www.instagram.com/zsebuniverzum)
oldalon találjátok.

Kedves Olvasónk! Ha Te is úgy érzed, hogy időnként
– vagy még többször – elkap a szépíróláz, és nemcsak
kiénekelnéd magadból, hanem a Közgazdász hasábjain
is szívesen viszontlátnád ennek eredményét, küldd el
nekünk az info@corvinusmedia.hu-ra!

A CSEENDBEN JÖTT DICSŐSÉG, AVAGY AZ OLIMPIA, AMELYET NEM FELEJTÜNK EL

SZENYÉRI VIKTÓRIA ▾

Talán sosem telt még ilyen eseménydúsan és sikeresen a téli olimpia, legalábbis a fiatal generációk számára ez biztosan így van. Nemcsak, hogy aranyéremmel távoztunk végül, amivel sporttörténelmet írt a rövidpályás gyorskorcsolya válogatottunk, hanem olyan különleges személyek is feltűntek a csapatunkban, akikre az egész világ felfigyelt. Nézőként, szurkolóként nagyon megérte figyelemmel kísérni az eseményeket.

„Nyertek a srácok”. Sportrajongó édesapám egyik nap ezzel a be-köszönéssel vette fel a telefont és először nem is tudtam értelmezni, mit akar nekem ezzel a mondattal üzeni. Utána persze rögtön eszem-be jutottak a téli olimpiai események és a rövidpályás gyorskorcsolya válogatott aznapi versenye. A hirtelen jött hírt először nem tudtam felfogni, olyan valóságérzést keltett, hogy a magyar csapat valóban megnyerhet-e az 5000 méteres férfi váltót. Talán nem én vagyok az egyedüli, aki hasonlóan meglepődött a hír hallatán, mert lássuk be, bár reménykedtünk egy pontszerző helyben, a merészebbek még egy érmet is megkoc-

káztattak, de azt, hogy a dobogó legfelsőbb fokáig menetelünk, na erre szerintem senki sem számított. Egyéniben ugyanis csak a negyedik, ötödik helyezéseket tudta megcsípní Liu Shaolin Sándor, a többi tag pedig idáig sem jutott el, női váltónk is éppen lemaradt az éremről. Az ország és a nézők is egy kicsit kezdtek elveszíteni a lelkesedésüket, mert mindenki inkább az egyéni számokban várta a sikereket. Lehet, hogy ez volt a fiúk számára a siker titka. Elég volt csak a versenyre koncentrálniuk, nem volt mögöttük egy egész nemzet árgus tekintete, ami súlyos teherként nehezedne rájuk és szépen csendben elhozták a di-

csőséget. Sportrajongóként nagyon jó érzés volt látni és hallani, ahogy az emberek az egyetemen, hazafelé a metróban vagy az utcán sétálva a győztes futamot nézik újra és újra. A srácok nemcsak az aranyérmet hozták el, hanem az érzést, hogy a téli ötkarikás játékokon is jó végre magyarnak lenni. A sportág szempontjából is óriási lépést tettek előre. Kíváncsi leszek, mennyi új lelkes fiatal jelentkezik majd korcsolyázni, hogy hasonlóan szép eredményeket érjenek el. Az eddigi két ezüst és négy bronzérmünk mellé ezzel megérkezett az első aranyérem is, ami már önmagában is gyönyörű teljesítmény, de az idei játékok más

szempontból is érdekes eseményeket tartogattak számunkra. Magyaroként megint felhívtuk magunkra a figyelmet.

Itt volt nekünk Swaney Elisabeth, aki a félcső számban mutatott be kellően vicces gyakorlatot, ezzel pedig megkapta a valaha volt legrosszabb olimpikon címet, ugyanakkor egy egész világ szerette meg és még egy amerikai talkshow-ba is meghívást kapott. Hogy az ő személye negatív vagy pozitív reklám volt-e a magyar olimpiai csapat számára, nehéz lenne elfogulatlanul megmondani, de az biztos, hogy megjegyezték bennünket a nézők.

Tagadhatatlan siker övezte azonban Tóth Ivett gyakorlatát, aki AC/DC egyik számára korizott a versenyen. Ezzel a megoldással belopta magát mind a hazai, mind a nemzetközi közönség szívébe és végre olyan réteg is lelkesedett a műkorcsolyáért, akiket eddig nem tudott megszólítani a sportág.

Mindent összevetve vitathatatlan, hogy a magyar delegáció olyan szintű meglepetéseket hozott el nekünk, amikről álmodni sem mertünk. A sikerek talán elvezettek oda, hogy négy év múlva még nagyobb érdeklődés vegye körül a játékokat és a tizenhat napnyi versenysorozat kapjon majdnem annyi figyelmet, mint a nyári olimpiai események. ✎

A JÖVŐ FOGLALKOZÁSAINAK NAGY RÉSZÉ MÉG NEM IS LÉTEZIK

ALMÁSI FANNI ▾

Március elején jelentette be a Netflix, hogy új évaddal folytatódik a Black Mirror. A sorozatban látható események, melyek a technológiai fejlődés jövőnkre gyakorolt különböző, elképzelt hatásait mutatják be, napról napra válnak hihetőbbé. Az ajtónkon kopogtat a negyedik ipari forradalom, melynek középpontjában a mesterséges intelligencia áll. De milyen hatása lesz ennek a munkaerőpiacra?

A gőzgép feltalálásával kevesebb szükség lett a lovakat patkoló kovácsokra, az elektromosság és a tömegtermelés alapjaiban változtatta meg a mezőgazdaságot. Az automatizációnak köszönhetően rengeteg munkás búcsúzott el a gyártósortól, a mobiltechnológia elterjedésével pedig eltűntek a hagyományos telefonos operátorok. Mindegyik ipari forradalom jelentős átalakulást hozott a munkaerőpiacon, addig tipikusnak mondható foglalkozások tűntek el és vették át a helyüket olyanok, melyekről előtte senki sem hallott. Nem lesz ez másképp a jövőben sem. Az amerikaiak nyolcvannégy százalékának navigációs programok, több, mint kétharmadának pedig streaming szolgáltatások formájában válik mindennapjai részévé a mesterséges intelligencia, de

már most alig van olyan aspektusa az életünknek, amihez ne tudnánk hozzárendelni egy applikációt. A

McKinsey & Company szerint a napjainkban elvégzett munkák hatvan százalékának harmada számi-

tóképesen is megoldható lenne, így az olyan, monoton munkát végző dolgozók, mint a kasszások, a telemarketingesek vagy a gyorséttermi szakácsok nem számíthatnak sok jóra karrierjükkel illetően. Nem kell azonban aggódniuk azoknak, akik a kreatíviparban és a nagy szellemi tőkét igénylő ágazatokban képzelik el jövőjüket, de azoknak sem, akik olyan területen szeretnének elhelyezkedni, mely komplex emberi kapcsolatok építésén alapszik. A jelenlegi kisiskolás diákok nagy eséllyel jelenleg még ismeretlen munkaköröket fognak betölteni, melyekhez már teljesen más kompetenciák kellenek. Ameddig az ezekhez szükséges ismeretekhez mindenki egyaránt hozzá tud férni, nem kell különösebben félnünk a munkaerőpiac átstrukturálódásától. ✍

MEGÚJUL A CORVINUS HONLAPJA

TOMA FRANCISKA ▾

Nem rég egy, az egyetemi hírlevélen keresztül kiküldött kérdőívből arról értesülhettek az egyetemi polgárok, hogy megújul a Corvinus honlapja. Bugár Zsuzsanna webfejlesztési projektmenedzser segítségével utánajártunk, mi történik pontosan.

Nem rég egy, az egyetemi hírlevélen keresztül kiküldött kérdőívből arról értesülhettek az egyetemi polgárok, hogy megújul a Corvinus honlapja. Bugár Zsuzsanna webfejlesztési projektmenedzser segítségével utánajártunk, mi történik pontosan.

A február elején kiküldött levélben azt olvashattuk, hogy a cél egy „szép és jól használható” honlap létrehozása, ami láthatóan sokakat megfogott: a kérdőívet több mint 1700-an töltötték ki, ezzel is megerősítve, hogy elérkezett az ideje az újításnak. A várható eredmény egy professzionális, integrált megoldásokkal működő online felület:

tehát nemcsak az Egyetem, hanem annak alegységeinek honlapját is újratervezik – ez azonban nem foglalja magában a Neptun és a frissen felújított Moodle felületét. Logikában és dizájnelemekben is a mai világhoz passzoló, ugyanakkor egyedi honlapot szeretne létrehozni a vezetőség, amely informatív mind a hazai, mind a külföldi diákok számára a két nyelvűség nagyobb mértékű integrációjának segítségével.

A projekt mérete jelentős, és gyakorlatilag egyetemünk összes polgárát érinti. Arra azonban még kicsit várunk kell, hogy ténylegesen el tudjuk kezdeni használni a felületet, hiszen a projekt három

részben fog megvalósulni: először kialakítják a tartalmi koncepciót, majd következik a dizájn és a sidebuild, végül pedig maga a fejlesztés. 2018 első negyedében a cél a pontos igények definiálása, a menüstruktúra kialakítása, valamint az aloldalak információtartalmának meghatározása annak érdekében, hogy a felület könnyen kezelhető és informatív legyen a jövőben. Ebben fontos szerepet játszik a már említett kérdőív, amelynek segítségével a tervezők megismerhették az egyik legfontosabb tipikus felhasználó, az Egyetemi Hallgató véleményét.

Az év második negyedében indul majd a dizájn megtervezése

grafikusok segítségével, majd a tényleges fejlesztéshez közbeszerzési pályázatot kell kiírni. Az azt megnyerő IT partner fogja végezni az implementációt, addig is a projekten az Egyetem Stratégiai és Minőségfejlesztési Igazgatósága a DDB nevű ügynökséggel dolgozik együtt, az ISZK-val szoros együttműködésben.

A honlap elkészültének pontos időpontja az IT partner még nem eldöntött kiléte miatt bizonytalan, azonban a remények szerint a fejlesztés 2018 őszén már folyni fog, onnantól pedig már nem kell sok, és mindenki élvezheti a megújult, átlátható és modern honlap használatát. ✍

INNOVATION, INTEGRATION and MOBILITY

THE PERSPECTIVES OF SUSTAINABLE EMPLOYMENT IN EUROPE

Date: March 28--29, 2018 (Wednesday--Thursday)

**Venue: Corvinus University Székesfehérvár Campus
(43 Budai str. Székesfehérvár, Hungary)**

The conference invites academic researchers and practitioners to explore current trends in the world of work, especially technological change (digitalization and automation), European integration and labour mobility. The purpose of the conference is to connect the sub-project of Corvinus-EFOP-3.6.2-16-2017-00017 project ("Labour market mobility, social innovations to improve labour market well-being") with the European research programs and policy debates and provide inputs for our ongoing research. It also allows for deepening cooperation with international organisations and research centres.

The conference is being organized in coordination with a master course (26-29 March) by Jeremias Prassl (Oxford University).

REGISTRATION TO ATTEND THE CONFERENCE: BEFORE MARCH 10, 2018 – VIA EMAIL

efop362_work2018@uni-corvinus.hu

Please register by sending name and affiliation

TIMING	TOPIC / AGENDA	SPEAKER(S), CHAIRS & CONVENORS
28 MARCH 10.00-10.15	Welcome address on behalf of the Corvinus School of Economics and the EFOP project	Erzsébet Kovács (Dean, Corvinus University of Budapest) and Ilona Cserhádi (Corvinus—EFOP director)
10.15-11.30	<i>PLENARY 1:</i> New technology and sustainable employment: challenges and opportunities (questions and answers)	Mark Keese (OECD, Paris); Alfred Kleinknecht (Delft) Denis Pennell (WEC Global, Brussels); Chair: László Andor
11.30-11.45	<i>Coffee break</i>	
11.45-13.00	<i>PLENARY 2:</i> Changing employment models in Europe (questions and answers)	Ulrich Walwei (IAB, Nürnberg); Sven Otto Littorin (Stockholm) Maria Luz Rodriguez (UCLM); Chair: László Andor
13.00-14.00	<i>Lunch break</i>	
14.00-16.00	<i>BREAK-OUT SESSIONS:</i> 1. INNOVATION AND PRODUCTIVITY 2. 2. MOBILITY AND HUMAN CAPITAL	Convenors: Péter Ákos Bod, Dóra Piroska Discussants: Georg Fischer (WIIW, Vienna), Franz Eiffe (Eurofound, Dublin)
18.00-20.00	<i>Dinner</i>	
29 MARCH 9.00-10.45	<i>PLENARY ROUND TABLE:</i> Industry 4.0 and the Visegrad region (questions and answers)	Martin Kahanec (CEU); Jan Drahokoupil (ETUI); Radoslaw Mleczko (Warsaw); Péter Lórincze (VOSZ) Chair: Pál Tamás (MTA)
10.45-11.00	<i>Coffee break</i>	
11.00-12.00	<i>PLENARY: SUMMARY AND CONCLUSIONS</i> The future of work – research agenda (questions and answers)	Pedro S. Martins (QMUL); Jeremias Prassl (Oxford) & the two Discussants Chair: László Andor